

**Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Piekarach Śląskich
za rok 2011**

I WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną Miasta Piekary Śląskie realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej oraz z zakresu innych ustaw, która działa w formie jednostki budżetowej. Podstawowym celem Ośrodka jest organizowanie i udzielanie osobom i rodzinom wszechstronnej pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych w celu doprowadzenia ich do takiego stopnia bytowania, który zgodny jest z godnością człowieka.

Niniejsze opracowanie prezentuje sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie za rok 2011. Zostało ono przygotowane w ujęciu porównawczym, zarówno w zakresie form jak i wielkości realizowanych zadań, w odniesieniu do roku 2010.

W sprawozdaniu zamieszczona została również informacja o zatrudnieniu i szkoleniach pracowników MOPR wg stanu na dzień 31.12.2011r.

Piekary Śląskie są miastem na prawach powiatu, wg stanu na dzień 31.12.2011r. liczyły 56.360 mieszkańców. Na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich obszar miasta podzielony jest na 6 rejonów opiekuńczych:

Punkty terenowe MOPR		
Rejon	Siedziba	Numer telefonu
Osiedle Wieczorka Kozłowa Góra	41-943 Piekary Śląskie ul. Olimpijska 3 Budynek MOSiR	32 768 16 38 32 760 14 92
Szarlej	41-940 Piekary Śląskie ul. Wigury 5	32 288 58 71
Centrum - Piekary	41-940 Piekary Śląskie ul. Piłsudskiego 5 Przychodnia Rejonowa nr 1	32 767 89 86
Brzozowice-Kamień	41-949 Piekary Śląskie ul. M.C. Skłodowskiej 133	32 287 66 36
Brzeziny Śląskie	41-946 Piekary Śląskie ul. Kusocińskiego 4 Przychodnia Rejonowa nr 6	32 767 26 60
Dąbrówka Wielka	41-948 Piekary Śląskie ul. Przyjaźni 24 Przychodnia Rejonowa nr 7	518 410 508

Pracownicy socjalni ściśle współpracują z podmiotami określonymi jako zasoby instytucjonalne, do których można zaliczyć m.in.:

- właściwe wydziały Urzędu Miasta,
- Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komendę Miejską Policji,
- Straż Miejską,
- Ośrodek Zamiejscowy Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach z siedzibą w Piekarach Śląskich,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Dom Dziecka,
- Piekarskie Centrum Medyczne i inne placówki ochrony zdrowia,
- Poradnię Psychologiczną - Pedagogiczną,
- placówki oświatowe,
- pedagogów szkolnych,
- kuratorów sądowych,
- Świetlicę Miejskiego Domu Kultury,
- organizacje pozarządowe m. in. Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Orzeł Biały (Klub Sportowy),
- Ochronkę Charytatywną przy Bazylice NMP i Św. Bartłomieja w Piekarach Śląskich.

W 2010 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 4804 wywiady środowiskowe dotyczące różnych form pomocy.

W 2011 roku pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich przeprowadzili 4898 wywiadów środowiskowych dotyczących różnych form pomocy.

Z podziałem na rejony przedstawia się to następująco:

Rejon	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w 2010 roku	Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych w 2011 roku
Kozłowa Góra	147	100
Nowe Osiedle	601	635
Stare Osiedle	560	588
Piekary	694	752
Szarlej	1247	1069
Brzozowice-Kamień	622	647
Brzeziny Śl.	671	858
Dąbrówka Wielka	262	249
Łącznie	4804	4898

W 2010 roku pomocą zostało objętych 3498 osób z 1533 środowisk. Natomiast w 2011 roku pomocą zostało objętych 3420 osób z 1528 środowisk z czego 714 to osoby samotne co stanowi 46,73% klientów pomocy społecznej korzystających z różnych form pomocy, natomiast 814 środowisk to rodziny co stanowi 53,27%.

Środowiska objęte pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w 2011 roku

Z danych za 2011r. wynika, wzrost liczby gospodarstw jednoosobowych o 31 środowisk. Zmniejszyła się natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Analizując dane z ubiegłych lat można stwierdzić, że zmiana ta jest nieznaczna, a ogólna liczba środowisk pozostaje na podobnym poziomie w związku z powyższym nie wpływa to na zmianę polityki świadczeń i zakresu działań.

Liczba środowisk korzystających z pracy socjalnej

	2010 rok	2011 rok
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej oraz innych form pomocy	1533	1528
Liczba środowisk korzystających wyłącznie z pracy socjalnej	127	140

Z powyższych danych wynika, że wzrosła liczba środowisk korzystających wyłącznie z pracy socjalnej. Jest to związane z występowaniem w rodzinach wielu problemów innych niż materialne, jak również z rozszerzeniem oferty pomocowej oferowanej przez tut. Ośrodek.

Źródłem utrzymania klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie są najczęściej:

- świadczenia rodzinne,
- alimenty,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- dochody z prac dorywczych,
- dodatki mieszkaniowe,
- wynagrodzenie za pracę,
- zasiłki dla bezrobotnych,
- świadczenie socjalne.

Klienci tut. Ośrodka to najczęściej osoby o niskim poziomie wykształcenia oraz osoby długotrwale bezrobotne. Większość z nich utrzymuje się z prac dorywczych w postaci zbiórki surowców wtórnych, węgla oraz robót budowlanych. Dominującym problemami na terenie gminy jest ubóstwo i bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Charakterystyka środowisk ze względu na dominujące w nich problemy w latach 2010, 2011

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2010 roku	% w stosunku do liczby ogólnej	Liczba środowisk korzystających z pomocy w 2011 roku	% w stosunku do liczby ogólnej
Ubóstwo	1083	70,65	983	64,33
Sieroctwo	3	0,2	1	0,06
Bezdomność	58	3,78	46	3,01
Bezrobocie	956	62,36	925	60,54
Niepełnosprawność	477	31,16	445	29,12
Długotrwała lub ciężka choroba	452	29,48	473	30,96
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	122	7,96	298	19,50
Alkoholizm	216	14,09	219	14,33
Narkomania	2	0,13	8	0,52
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu karnego	20	1,34	42	2,75

II ZADANIA WŁASNE GMINY

1. Przyznawanie zasiłków celowych, specjalnych, pomocy rzeczowej.

Zasiłki celowe przyznawane są na podstawie art.8 i 39 ustawy o pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Najczęstszą przyczyną przyznania takiego zasiłku była potrzeba zakupu opału, leków oraz pokrycie bieżących opłat mieszkaniowych.

Przyznane zasiłki celowe w 2010 i 2011 roku

Rok	2010	2011
Ogółem	2703	3356

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2010r. wzrosła ogólna liczba przyznanych zasiłków celowych.

Specjalne zasiłki celowe przyznawane są w szczególnie uzasadnionych przypadkach na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej. Dominującą grupą korzystającą z tej formy pomocy są osoby długotrwale chore, niepełnosprawne, starsze. Głównym powodem przyznania tego zasiłku były koszty związane z zakupem leków, opału.

Przyznane specjalne zasiłki celowe w 2010 i 2011 roku

Rok	2010	2011
Ogółem	278	248

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2010r. zmalała ogólna liczba przyznanych specjalnych zasiłków celowych.

W roku 2010 na zasiłki celowe i celowe specjalne ogółem wydatkowano kwotę: 1.986.887,00 PLN z tego:

z zadań własnych gminy 1.274.808,00 PLN
z dotacji celowej budżetu państwa 712.079,00 PLN

Wydatkowana kwota została przeznaczona na:

- dożywianie dzieci w szkołach w wysokości 209.333,00 PLN
- zasiłki celowe w wysokości 1.718,495,00 PLN
- specjalne zasiłki celowe w wysokości 59.059,00 PLN

W roku 2011 na zasiłki celowe i celowe specjalne ogółem wydatkowano kwotę: 1.959.203,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy 1.222.922,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa 736.281,00 PLN

Wydatkowana kwota została przeznaczona na:

- dożywianie dzieci w szkołach w wysokości 229.734,00 PLN
- zasiłki celowe w wysokości 1.679.816,00 PLN
- specjalne zasiłki celowe w wysokości 49.653,00 PLN

Pomoc rzeczowa. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w grudniu 2011r. zorganizował spotkanie Wigilijne dla 42 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz schorowanych, każda z tych osób podczas spotkania wigilijnego otrzymała paczkę żywnościową oraz paczkę czystościową. Pomoc w formie paczek żywnościowych i czystościowych otrzymało również 48 osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych oraz schorowanych.

Ponadto w grudniu 2011r. 183 dzieci z rodzin najuboższych z terenu miasta otrzymało paczki ze słodyczami.

Tut. Ośrodek zaangażował się również w akcję „Piekarstwo pomagają piekarzom” organizowaną przez Urząd Miasta w Piekarach Śląskich. Pracownicy socjalni w grudniu odwiedzali rodziny potrzebujące, zgłoszone przez proboszczów parafii i uzyskiwali informacje na temat form pomocy i potrzebnych artykułów. Łącznie 46 protokołów potrzeb zostało przekazanych do Urzędu Miasta. Rodziny te uzyskały paczki od sponsorów.

Pracownicy socjalni w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Chcieć znaczy móc - razem zmieniamy dzielnicę” w dniu 20.12.2011r. zorganizowali wigilię dla uczestników programu. W wigilii wzięło udział 30 mieszkańców dzielnicy Brzeziny Śląskie. Podczas kolacji wigilijnej zaproszeni goście mogli obejrzeć jasełka przedstawiane przez dzieci ze Świetlicy Środowiskowej.

Suma uczestników wszystkich wigilii organizowanych przez tutejszy Ośrodek to 134 osoby.

Suma paczek świątecznych które przyznano klientom Ośrodka to 343.

W miesiącu lipcu 2011r. 2 dzieci z rodzin objętych pomocą MOPR wyjechało na kolonie letnie do Łeby zorganizowane przez Kuratorium Oświaty w Katowicach.

2. Dożywianie

Ustanowiony od 2006r. program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. nr 267, poz. 2259 z dnia 29 grudnia 2005r. z późniejszymi zmianami) ma na celu wsparcie gmin w wypełnianiu zadań o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym. Program jest realizowany w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności.

W **2010r.** programem zostało objętych **3054** osób z terenu naszej gminy z czego:

- 175 dzieci do 7 roku życia
- 506 dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
- 11 osób korzystających z posiłków w barze
- 153 osób korzystających z bezgotówkowego wydawania artykułów spożywczych wydawanych w sklepie
- 2209 pozostałe osoby korzystające ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności

W **2011r.** programem zostało objętych **3021** osób z terenu naszej gminy z czego:

- 233 dzieci do 7 roku życia
- 457 dzieci i młodzieży do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
- 46 osób korzystających z posiłku w barze
- 141 osób korzystających z bezgotówkowego wydawania artykułów spożywczych wydawanych w sklepie
- 2144 pozostałe osoby korzystające ze świadczenia pieniężnego na zakup żywności

Informacja o posiłkach w barze

	2010	2011
Liczba osób korzystających z posiłków w barze ogółem	11	46

Z powyższych danych wynika, że w porównaniu z 2010 r. zmalała ogólna liczba przyznanych świadczeń, natomiast wzrosła liczba osób korzystających z posiłków w barze.

Informacja o dożywianiu uczniów

Na dożywianie uczniów w roku 2010 wydatkowano kwotę 209.333,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy wydatkowano 77.054,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa na dożywianie uczniów 132.279,00 PLN

Na dożywianie uczniów w roku 2011 wydatkowano kwotę 229.734,00 PLN z tego:

- z zadań własnych gminy wydatkowano 81.350,00 PLN
- z dotacji celowej budżetu państwa na dożywianie uczniów 148.384,00 PLN

Porównując powyższe dane z rokiem 2010 stwierdzono, że nastąpił wzrost wydatków przeznaczonych na dożywianie uczniów.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w 2011 roku odmówił 410 razy przyznania świadczeń z następujących powodów:

- brak współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej
- przekroczenie kryterium dochodowego
- marnotrawienie przyznanych świadczeń
- brak współpracy z pracownikiem socjalnym
- brak istotnej przyczyny przyznania specjalnego zasiłku celowego
- przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia pieniężnego na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania".

3. Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne i ich rodzinom

Zgodnie z porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 roku pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w sprawie organizacji pomocy dla osób zwalnianych z zakładów karnych i ich rodzin osób pozbawionych wolności tu. Ośrodek realizuje następującą pomoc:

	2010 rok	2011 rok
Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego	48	42
Liczba rodzin, którym udzielono pomocy na wniosek osoby osadzonej w zakładzie karnym	3	0
Liczba osób, które otrzymały prace po opuszczeniu zakładu karnego	2	2
Liczba osób, które powróciły do rodziny, środowiska po opuszczeniu zakładu karnego	44	37

Działania podejmowane w zakresie poprawy sytuacji materialnej tych osób to udzielanie świadczeń pieniężnych, zasiłków celowych, zasiłków okresowych, zasiłków stałych jak również zapewnienie schronienia, objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym oraz prowadzenie pracy socjalnej. Osobom i rodzinom udzielana jest również pomoc w postaci poradnictwa specjalistycznego oraz wsparcia psychologicznego.

Większość osób, które opuściły zakład karny są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku lub poszukujące pracy. Najczęściej podejmują różnego rodzaju prace dorywcze bez umowy o pracę. Osoby opuszczające zakłady karne najczęściej powracają do środowiska i do mieszkań, które zajmowały przed trafieniem do zakładu karnego.

4. Pomoc osobom bezdomnym

Art. 48.2 Ustawa o pomocy społecznej wskazuje na obowiązek udzielenia osobom bezdomnym schronienia. Pomoc osobom bezdomnym przyznawana jest również w formie posiłku.

Udzielenie osobom bezdomnym pomocy w postaci schronienia następuje poprzez przyznanie miejsca w noclegowniach, domach dla bezdomnych, schroniskach dla bezdomnych, domach dla samotnych matek z dziećmi, mieszkaniach chronionych oraz ośrodkach wsparcia.

W 2011 roku pomoc w formie schronienia uzyskało 30 osób, w tym 11 mężczyzn, 12 kobiet i 7 dzieci.

W 2010 roku z tej formy pomocy skorzystało 26 osób, w tym 18 mężczyzn, 5 kobiet i 3 dzieci.

Łącznie na terenie gminy w 2011 roku zanotowano 46 osób bezdomnych, z czego część przebywa u znajomych lub w różnych miejscach na terenie miasta. W 2010 roku na terenie gminy zanotowano 48 osób bezdomnych.

Na terenie naszego miasta nie funkcjonują placówki udzielające schronienia, dlatego też osoby bezdomne z naszego miasta kierowane są do placówek w miastach ościennych.

Osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na umieszczenie ich w noclegowni przebywają w większości u znajomych lub różnych miejscach na terenie naszego miasta np. ogródki działkowe.

Główną przyczyną występowania bezdomności jest:

- eksmisja z mieszkania,
- konflikty rodzinne,
- rozpad rodziny,
- utrata mieszkania po opuszczeniu zakładu karnego.

Praca socjalna prowadzona z osobami bezdomnymi w szczególności polega na:

- motywowaniu do aktywizacji zawodowej,
- udzielaniu pomocy w postaci świadczeń pieniężnych,
- pomoc w postaci odzieży (w Klubie Integracji Społecznej)
- pomocy w uzyskaniu mieszkania,
- kierowaniu na leczenie uzależnień,
- udzielaniu porad indywidualnych,
- współpracy z ośrodkami udzielającymi schronienia dot. pomocy i monitorowania działań podejmowanych przez osoby w celu wyjścia z bezdomności.

- W ramach opracowanego programu dot. osób bezdomnych stosuje się następującą procedurę:
- przyjmowanie zgłoszenia o pojawieniu się osoby bezdomnej. Informację przyjmuje każdy pracownik socjalny w punktach terenowych oraz pracownik w Dziale Pomocy Środowiskowej. Zgłoszenia przyjmowane są od osób prywatnych, instytucji, organizacji oraz osobiste zgłoszenia osób bezdomnych.
 - przeprowadzenie wywiadu środowiskowego z osobą bezdomną. Celem wywiadu jest rozpoznanie sytuacji rodzinnej, majątkowej, zawodowej i zdrowotnej osoby bezdomnej. Ustalenie powodu i okresu bezdomności.
 - określenie zakresu i rodzaju działań osoby bezdomnej i pracownika socjalnego dostosowanych do potrzeb danej osoby.
 - może być zawarty kontrakt socjalny pomiędzy pracownikiem socjalnym, a osobą bezdomną,
 - wydanie skierowania do noclegowni,
 - monitoring sytuacji osoby bezdomnej i wywiązywania się z zawartego kontraktu.

W ramach współpracy między jednostkami udzielającymi pomocy osobom bezdomnym na terenie miasta od kilku lat działania podejmowane są zgodnie z wspólnie ustaloną „Procedurą postępowania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Policji, Straży Miejskiej oraz Oddziału Pomocy Doraźnej w przypadku ujawnienia się osób bezdomnych.” Celem procedury jest określenie jednolitych zasad postępowania powyższych służb w przypadku ujawnienia na terenie gminy Piekary Śląskie osób dotkniętych problemem bezdomności. Przedmiotem procedury jest opis schematu postępowania MCZK, MOPR-u, Straży Miejskiej, KM Policji, OPD, przychodni i szpitali w przypadku ujawnienia osoby bezdomnej oraz udzielenie jej kompleksowej pomocy poprzez skierowanie do odpowiedniej noclegowni oraz ustanowienia dla niej pracownika socjalnego.

5. Praca socjalna

Praca socjalna w środowisku obejmuje:

- wspieranie klienta w podejmowanych przez niego działaniach zmierzających do wyjścia z trudnej sytuacji,
- wsparcie emocjonalne,
- poradnictwo prawne,
- poradnictwo w sprawach opiekuńczo wychowawczych,
- pomoc w sprawach związanych z przemocą domową,
- poradnictwo dot. osób niepełnosprawnych,
- poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- poradnictwo socjalne dot. możliwości ubiegania się o pomoc w innych instytucjach i organizacjach pozarządowych,
- współpracę z innymi instytucjami pomocowymi,
- monitorowanie działań podejmowanych na rzecz klienta i rodziny.

Ciągle zwiększają się działania pracowników socjalnych w środowiskach trudnych i problemowych, które wymagają podejmowania systemowych i długoterminowych działań, konieczność współdziałania z różnymi instytucjami i służbami pomocowymi. Pracownicy socjalni podejmują interwencje w środowisku przy współdziałaniu psychologa, Policji, Pogotowia Ratunkowego. Dotyczy to głównie osób psychicznie chorych i zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych w stosunku do dzieci.

Od kilku lat obserwuje się wzrost liczby osób i rodzin zainteresowanych pomocą pozamaterialną w formie pracy socjalnej, poradnictwa, czy udziału w programach pomocowych. Dlatego też tutaj Ośrodek nastawiony jest na rozszerzenie oferty pomocowej również w zakresie pracy środowiskowej. Działania takie są podejmowane przez tutaj. Ośrodek i ich zakres stale się zwiększa.

6. Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej jest jednostką organizacyjną MOPR, która wychodzi naprzeciw potrzebom mieszkańców Piekar Śląskich. Celem działalności klubu jest promowanie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podnoszenie kompetencji i umiejętności zawodowych oraz społecznych osób uczestniczących w zajęciach. W ramach KIS podejmowane są działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia. W KIS odbywają się również różnorodne spotkania i zajęcia prowadzone przez m.in. psychologów, doradców zawodowych, terapeutów i innych specjalistów mających na celu reintegrację zawodową oraz aktywizację społeczną klientów MOPR. W KIS organizowana jest również zbiórka odzieży nowej lub używanej, która jest przekazywana potrzebującym klientom - mieszkańcom Piekar Śląskich.

W 2011r. w Klubie Integracji Społecznej organizowane były zajęcia w ramach projektu „Przywrócić wartości - projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz mieszkańców Piekar Śląskich”:

- warsztaty rodzicielskie,
- spotkania z doradcą zawodowym,
- treningi kompetencji i umiejętności społecznych,
- indywidualne spotkania z psychologiem,
- zajęcia dot. kreowania wizerunku - wizaż,
- warsztaty tworzenia biżuterii,
- treningi młodzieży.

Ponadto w Klubie Integracji Społecznej odbywały się:

- programy korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zajęcia grupy psychoedukacyjnej „Nie jesteś sam” z elementami wsparcia dla osób chorujących na schizofrenię.

7. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 477, osobie w rodzinie której dochód nie przekracza kwoty 351 zł na osobę w rodzinie), w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy (stwierdzone dysproporcje między udokumentowaną wysokością dochodu, a sytuacją majątkową osoby wskazującą, że osoba jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe).

W 2011r. pracownicy socjalni przeprowadzili 137 wywiadów środowiskowych z czego:

- 70 wywiadów środowiskowych zostało przekazanych do Urzędu Miasta Piekary Śląskie w celu wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- 8 wywiadów przekazano do ośrodków pomocy społecznej w innych gminach zgodnie z miejscem zamieszkania klienta,
- 27 wywiadów środowiskowych zostało przekazanych do Urzędu Miasta Piekary Śląskie, gdzie nie potwierdzono prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, gdyż nie zostały spełnione warunki określone w art. 54 ust. 3 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 32 wywiady środowiskowe przekazano do Urzędu Miasta Piekary Śląskie, gdzie umorzono postępowanie administracyjne w tym zakresie.

Powodem nie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej było najczęściej brak zgody klienta na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego lub nie spełnienie koniecznych warunków. Natomiast umorzenia postępowania administracyjnego następowały, gdy osoba potwierdziła fakt ubezpieczenia zdrowotnego z innego źródła.

8. Przyznawanie zasiłków okresowych

W 2010 r. liczba świadczeń zasiłku okresowego wynosiła 1085. Zasiłek okresowy był przyznany z następujących powodów:

- bezrobocie 1027
- długotrwała choroba 26
- niepełnosprawność 27
- możliwość nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego 5.

Natomiast w 2011 r. liczba świadczeń zasiłku okresowego wynosiła 1141. Zasiłek okresowy był przyznany z następujących powodów:

- bezrobocie 1086
- długotrwała choroba 22
- niepełnosprawność 26
- możliwość nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego 7.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2010 r. wynosiła 303, a 2011 r. 353. Kwota jaka została wydatkowana na ten cel wynosiła 273 147 PLN w 2010 r. i 273 161 PLN w 2011 r.

Z powyższych danych wynika, że w roku 2011 w porównaniu z rokiem poprzednim w niewielkim stopniu wzrosła, zarówno liczba osób, którym wydano decyzje przyznające zasiłek okresowy, liczba świadczeń oraz kwota poniesionych wydatków na ten cel.

W 2010 wydano decyzji odmownych 11, z czego:

- 2 z powodu braku przyczyny uzasadniającej przyznanie zasiłku okresowego,
- 5 z powodu braku współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej,
- 3 z powodu ograniczonych możliwości Ośrodka.
- 1 z powodu braku możliwości ustalenia sytuacji dochodowej osób i rodzin.

W roku 2011 wydano decyzji odmownych 12, z czego:

- 2 z powodu braku przyczyny uzasadniającej przyznanie zasiłku okresowego;
- 5 z powodu braku współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej
- 5 z powodu braku możliwości ustalenia sytuacji dochodowej osób i rodzin.

9. Zespół ds. pomocy dziecku i rodzinie

W ramach pracy zespołu ds. pomocy dziecku i rodzinie do Punktu Interwencji Kryzysowej trafiają zgłoszenia środowisk, w których szczególnie zaniedbywane są dzieci. W tym zakresie pracownicy PIK, wspólnie z pracownikami socjalnymi podejmują współpracę z innymi instytucjami w celu poprawy sytuacji w zgłaszanych środowiskach (uzgadniając diagnozę, opracowując plan pomocy, dzieląc się zadaniami), a jeśli efekty nie są zadowalające kierowane są odpowiednie wnioski do Sądu Rejonowego.

W szczególnie trudnych przypadkach zwoływane są zespoły specjalistów.

W skład zespołu specjalistów wchodzi, w szczególności, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie – pracownik socjalny (z terenu, z którego omawiany jest przypadek), pracownik Punktu Interwencji Kryzysowej, pracownik Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną, kierownik Działu Pomocy Środowiskowej oraz przedstawiciele innych instytucji – kuratorzy sądowi, dzielnicowi i funkcjonariusze Wydziału ds. Nietletnich z Komendy Miejskiej Policji, pedagodzy szkolni i wychowawcy klas oraz przedstawiciele Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.

Skład danego zespołu zależy od tego kto jest, lub kto może być, zaangażowany w proces diagnozowania rodziny i planowania pomocy dla rodziny, której przypadek jest omawiany.

Dane liczbowe dotyczące zgłoszeń do zespołu pomocy dziecku i rodzinie za rok 2011 przedstawia poniższa tabela:

Zespół ds. pomocy dziecku i rodzinie - liczba zgłoszeń w 2011 roku

Ilość zgłoszeń w 2011r	Zgłoszone sprawy do sądu	Zwołanie zespołu	Nadzór kuratora	Interwencje policji	Współpraca z pedagogiem szkolnym	Umieszczenie dzieci w placówkach
57	19	9	15	11	40	5

10. Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze - pielęgnacyjne przysługują zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania.

W 2011r z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych korzystały 83 osoby w tym ze specjalistycznych usług 26 osób.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz naszych podopiecznych świadczyła S.C. „Barbórka”, Sylwia i Arkadiusz Kaczmarzyk z Siemianowic Śląskich.

W roku 2011 na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wydatkowano kwotę 143381zł na którą składa się 18763 świadczeń na rzecz podopiecznych. Cena jednostkowa za 1 godzinę usługi opiekuńczej wynosiła 6,70zł, a specjalistycznej usługi wynosiła 9,20 zł.

Ilość osób korzystających z usług opiekuńczych

ilość osób w 2010	ilość osób w 2011
Ogółem 75	Ogółem 83

Porównując powyższe dane z rokiem 2010 stwierdzam, że nastąpił wzrost ilości osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

11. Sprawianie pogrzebu

Liczba osób, którym sprawiono pogrzeb w latach 2010 i 2011.

	ILOŚĆ OSÓB	
	2010	2011
OGÓLEM :	9	14

Łącznie na pokrycie kosztów pogrzebu w roku 2011 r. tut. Ośrodek wydatkował kwotę w wys. 25.759 zł, natomiast w roku 2010 r. – 20.073 zł

Z powyższych danych wynika, że w roku 2011 r. w porównaniu do roku poprzedniego liczba pogrzebów sprawionych przez MOPR zwiększyła się, jak również wydatki poniesione na ten cel.

12. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Zasiłek stały przysługuje zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej różnica między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż **444,00 zł** miesięcznie.
- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie (**351,00 zł**), a dochodem na osobę w rodzinie.

Świadczenie to realizowane jest jako zadanie własne gminy, otrzymując dotację celową w wysokości 80% ponoszonych kosztów. Natomiast w pozostałej części wydatki pokrywane są ze środków własnych.

W roku 2011r. korzystało z zasiłków stałych **224** osób, przyznano łącznie **2195** świadczeń. Kwota jaką przeznaczono na zasiłek stały wynosiła **749.718zł**.

Jest to świadczenie wypłacane w okresach miesięcznych, a jego minimalna kwota wynosi **30,00zł**, natomiast maksymalna **444,00zł**.

Porównując z rokiem 2010r., gdzie liczba zasiłków stałych wynosiła 231, a liczba świadczeń 2143 na ogólną kwotę 783.448zł. stwierdza się, że liczba osób korzystających z powyższego świadczenia zmniejszyła się.

Ilość osób korzystających z zasiłku stałego w roku 2010 i 2011.

	ilość osób 2010r.	Ilość osób 2011
Ogółem	231	224

Zasiłek stały jest wypłacany w 3 formach płatności:

- gotówką
- przelewem na konto osobiste
- pocztą

W 2011r Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie odmówił świadczenia w formie zasiłku stałego 9 razy. Pięć odmów nastąpiło w związku z przyznaniem orzeczenia o stopniu niepełnosprawności w stopniu lekkim oraz czterem w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego zawartego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej osób ubiegających się o zasiłek stały.

13. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego

Świetlica Środowiskowa jest placówką opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego. Postępowanie z dziećmi, młodzieżą ma charakter wieloaspektowych oddziaływań: opiekuńczych, wychowawczo - edukacyjnych, profilaktyczno-terapeutycznych. Jest to atrakcyjne i bezpieczne miejsce przeznaczone dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 16 lat. W Świetlicy wprowadzona jest metoda pracy ze społecznością. Społeczność tworzą podopieczni placówki wraz z wychowawcami, których rolą jest ciągle modyfikowanie negatywnych zachowań dzieci, nagradzanie zachowań pożądanych. Korygowanie zachowań poprzez samoocenę i informację zwrotną od wychowawcy (dzieci oceniają się w kilku kategoriach np. zachowanie, dyżur, zachowanie przy stole, zadanie domowe). Spotkania społeczności odbywają się codziennie pod koniec dnia świetlicowego. Codziennie na terenie placówki przebywa średnio 20 wychowanków. Dzieci twórczo spędzają czas wolny pod opieką wychowawców. Celem świetlicy jest zapewnienie opieki wychowawczej, pomoc w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, stymulowanie rozwojem dziecka poprzez bezpośrednie oddziaływanie na nie oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie i eliminowanie zaburzeń zachowania. Placówka zapewnia dzieciom opiekę 5 razy w tygodniu od godz. 14:00 do 18:00. Świetlica to miejsce przeznaczone na dyskusję, wymianę poglądów i opinii, naukę wzajemnego szacunku i tolerancji, przyjmowania odpowiedzialności za inną osobę.

Ma ona na celu udzielenie doraźnej pomocy terapeutycznej dzieciom. Podstawowym celem działania świetlicy środowiskowej jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in.

poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych w trakcie terapii zajęciowej, treningów zadaniowych i treningów umiejętności społecznych (kulinarny i czystościowy) oraz kółek zainteresowań (takich jak np. plastyczne, kulinarne, teatralne, ekologiczne).

W zajęciach uczestniczą uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów. Młodzież pochodzi z różnych rodzin, z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, z rodzin borykających z kłopotami finansowymi – z bezrobociem. W zajęciach uczestniczą dziewczęta jak i chłopcy.

W Świetlicy Środowiskowej nr 1 zostały zrealizowane następujące zadania :

- udział w zorganizowanych imprezach świetlicowych, sportowych, kulturalnych w wycieczkach,
- udział w zorganizowanych zajęciach: plastycznych, technicznych, muzycznych, sportowych,
- zapewnienie dzieciom opieki po zajęciach szkolnych, stworzenie alternatywnego środowiska dla dzieci i młodzieży,
- występ podopiecznych w SP nr 15 w Brzezinach Śląskich z okazji „Dnia Dziecka”
- udział podopiecznych w festynie zorganizowanym w ramach Programu Aktywności Lokalnej w Brzezinach Śląskich,
- udział podopiecznych w „Game day” dniu gier i zabaw dla dzieci zorganizowanych przez SP nr 15 w Brzezinach Śląskich,
- występ podopiecznych z okazji „Dnia Pracownika Socjalnego”,
- występ podopiecznych z okazji Andrzejek w Miejskiej Bibliotece w Piekarach Śląskich,
- przeprowadzenie indywidualnych rozmów terapeutycznych, profilaktyczno – ostrzegawczych, interwencyjnych,
- obserwacja dziecka podczas zajęć w grupie rówieśniczej,
- przeprowadzenie zajęć profilaktycznych mających na celu rozpoznawanie, wyrażanie i akceptowanie uczuć,
- zastosowanie dyskusji, psychodramy jako środków ułatwiających wybór właściwego rozwiązania problemu,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych oraz codziennym życiu,
- ograniczanie zagrożeń wystąpienia zachowań prowadzących do patologii społecznej poprzez wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego,
- zwracanie szczególnej uwagi na zachowanie się uczniów wobec siebie,
- organizowanie zajęć wychowawczo – profilaktycznych i sytuacji wychowawczych ukazujących pozbawione agresji kompromisowe możliwości rozwiązywania problemów,
- rozmowy na temat higieny osobistej, regularności i higieny odżywiania, szkodliwości palenia papierosów i korzystania z używek,
- organizowanie gier i zabaw ogólnorozwojowych,
- stwarzanie warunków optymalizujących osiągnięte przez uczniów sukcesy w nauce,
- zorganizowanie pomocy koleżeńskiej,
- pomoc przy rozwiązywaniu zadań domowych,
- stworzenie możliwości kompensacji deficytów rozwojowych,
- stała współpraca z rodzicami/ opiekunami (odwiedzanie domów, sprawdzanie warunków funkcjonowania dziecka w rodzinie, włączanie rodziców/ opiekunów w indywidualne plany pomocy dziecka),
- stała współpraca ze szkołą podopiecznego: monitorowanie obowiązków szkolnych, kontakt z pedagogiem szkolnym, wychowawcą, diagnoza sytuacji szkolnej,
- stała współpraca z instytucjami wspomagającymi rodzinę w kryzysie,
- podjęcie stałej współpracy z rodzicami/opiekunami każdego z podopiecznych Świetlicy Środowiskowej nr 1,
- spotkania z rodzicami/opiekunami raz w miesiącu, a w razie potrzeby częściej,
- zapoznanie się ze środowiskiem rodzinnym oraz społecznym podopiecznych,
- motywowanie rodziców/opiekunów do zmiany postaw wobec dzieci: zwrócenie większej uwagi na formę spędzania czasu wolnego, wyznaczanie obowiązków domowych, nagradzanie, wyznaczanie kar, okazywanie zainteresowania,
- motywowanie rodziców/opiekunów (w razie potrzeby) do większego zaangażowania w sprawy związane z nauką szkolną dzieci,
- zobowiązanie rodziców do większego zaangażowania w działania wychowawcze wobec dziecka poprzez wdrożenie i egzekwowanie „karty współpracy z rodzicami/opiekunami”,
- kierowanie rodziców/opiekunów (w razie potrzeby) na konsultacje w poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- informowanie rodziców o sukcesach dzieci, a także o problemach wychowawczych, które ujawniają się podczas zajęć w świetlicy,
- prowadzenie pełnej dokumentacji spotkań z rodzicami/opiekunami – karta współpracy z rodzicami/opiekunami, karta pracy z rodziną, kwestionariusz wywiadu środowiskowego
- próby włączenia rodziców/opiekunów w życie świetlicy ,

W Świetlicy Środowiskowej nr 2 zostały zrealizowane następujące zadania:

- rozwijające umiejętności manualne (zajęcia plastyczne, manualne np. lepienie z plasteliny, masy solnej, z gipsu),
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspokajające ciekawość świata (czytanie książek, rozmowy

- i pogadanki z dziećmi, zabawy tematyczne, gry dydaktyczne i edukacyjne),
- kształtujące umiejętności: wypowiedziania się na zadany i dowolny temat, formułowanie pytań i odpowiedzi na pytania (rozmowy z dziećmi, pogadanki, zabawy związane z zadawaniem pytań),
- kształtujące umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy (konkursy, quizy, rozwiązywanie i układanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, układanki, zabawy tematyczne, odrabianie prac domowych),
- wyzwalające ekspresję ruchową (zabawy ruchowe),
- zwiększające sprawność fizyczną, wyrabiające koordynację ruchów (gry i zabawy sportowe, ćwiczenia na boisku szkolnym),
- relaksujące, wyciszające (dowolne zabawy dzieci),
- zajęcia kulinarne (smażenie frytek, tostów, pieczenie ciast i ciastek, przygotowywanie sałatek).

Dla wychowanków jest to drugi dom, gdzie w atmosferze ciepła i miłości, szacunku, zrozumienia, bezpieczeństwa, akceptacji, pomocy i wsparcia realizuje się rozwój intelektualno – moralno – społeczny. Praca wychowawcza z dziećmi i młodzieżą uwzględniała zainteresowania, potrzeby i oczekiwania uczniów. Świetlica oferowała następujące formy pracy z dziećmi: pomoc w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych i osobistych, współpraca z rodziną wychowanków, rozmowy indywidualne i porady wychowawcze. Zajęcia prowadzone były w grupach zróżnicowanych pod względem wieku, temperamentu i zasobu doświadczeń.

Podczas zajęć odbywały się pogadanki na temat wartości i postaw moralno – etycznych człowieka. Młodzież przez obecność na świetlicy była izolowana od środowisk patologicznych, przynajmniej na czas pobytu. Podczas zajęć zwracano uwagę na wychowanie patriotyczne i prorodzinne z naciskiem na wartość rodziny. Promowano zdrowy styl życia bez nałogów oraz uprawianie sportu i sprawność fizyczną.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy podnosili swój poziom intelektualny, mieli możliwość rozwoju relacji społecznych, uczyli się działań przedsiębiorczych i gospodarności, odpowiedzialności za wspólne dobro.

Dzieci z pełną świadomością mogły liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb. Dzieci uczucia swe mogły eksponować poprzez wypowiedzi słowne, plastyczne. Dostarczało im to możliwości rozwijania własnego talentu, między innymi w konkursach plastycznych, współzawodnictwo sportowe podczas gier i zabaw ruchowych. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwracaliśmy na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.

Udało się nawiązać współpracę w pedagogami szkolnymi i pracownikami socjalnymi dzięki czemu możliwa była wymiana informacji dotyczących sytuacji rodzinnej i szkolnej wychowanków, to także możliwość obustronnego kontaktu w sytuacjach szczególnie trudnych (kryzysach szkolnych, rodzinnych i rówieśniczych).

Nawiązano również współpracę z pracownikami Programu Aktywności Lokalnej, Biblioteką Miejską w Piekarach Śląskich, oraz Szkołą Podstawową nr 11 w Piekarach Śl.

Rok 2011r. obfitował w szereg wydarzeń i występów artystyczno-wokalnych:

- w styczniu został zorganizowany bal przebierańców,
- w czasie ferii zimowych zorganizowane zostały wyjścia na basen, wyjazdy do kina i bawilandii.
- z okazji świąt Wielkanocnych dzieci przygotowały dla seniorów z Dziennego Domu Pomocy Społecznej upominki,
- z okazji Dnia Matki zostały zaproszone matki dzieci na występ i poczęstunek. Każda z mam otrzymała od swojego dziecka upominek: ramkę ze zdjęciem swojej pociechy,
- na przełomie maja i czerwca podopieczni świetlicy brali udział w pikniku pod nazwą „Zostań rodziną zastępczą” oraz w pikniku z okazji dnia dziecka. Dzieci przygotowały także występ taneczny.
- w lipcu zorganizowano dla dzieci półkolonie obejmujące szereg wyjazdów oraz wyjść kulturowych,
- w sierpniu nasza podopieczna otrzymała wyróżnienie za udział w konkursie plastycznym pt. „Zapuć korzenie w swoim mieście” zorganizowanym przez nadleśnictwo Katowice i Urząd Miasta Katowice,
- we wrześniu dzieci z naszej świetlicy wystąpiły w Brzezinach Śląskich w ramach Programu Aktywności Lokalnej „Chcieć to móc- razem zmieniamy dzielnicę”,
- w październiku nasi wychowankowie uczestniczyli w Game-Day: dniu gier i zabaw dla dzieci i młodzieży z dzielnic Brzeziny Śląskie. Podczas tej imprezy dzieci zaprezentowały układ taneczny,
- 14 listopada w Dziennym Domu Pomocy Społecznej obchodziliśmy Międzynarodowy Dzień Seniora, z tej okazji nasze dzieci przygotowały dla seniorów występ artystyczny oraz własnoręcznie zrobione upominki,
- 18 listopada z okazji Dnia Pracownika Socjalnego dzieci przygotowały występ taneczno-wokalny dla przybyłych gości.
- 29 listopada zorganizowaliśmy dla dzieci uczęszczających do Biblioteki Miejskiej Andrzejki,
- 5 grudnia naszą świetlicę odwiedziły panie fryzjerki, większość dzieci skorzystało z usług fryzjerskich,
- 6 grudnia tradycyjnie do naszej świetlicy zawiął Mikołaj, było dużo prezentów i radości wśród dzieci,
- 16 grudnia dzieci brały udział w Agapie - Uczcie Miłości zorganizowanej przez panią katechetkę Martę Domańską i Małych Misjonarzy ze Szkoły Podstawowej nr 11 w Piekarach Śląskich. Wszyscy w dobrych humorach świetnie się bawili. Było wspólne kolędowanie oraz biesiadowanie. Nasi wychowankowie otrzymali prezenty własnoręcznie zrobione przez uczniów z tej szkoły.
- 20 grudnia nasi podopieczni wystąpili w jasełkach podczas wigilii zorganizowanej w ramach Programu Aktywności Lokalnej w Brzezinach Śląskich. Tego samego dnia w godzinach popołudniowych nasi wychowankowie wystąpili w koncercie charytatywnym w Miejskim Domu Kultury, organizowanym dla czwórki przewlekle chorych dzieci,
- 21 grudnia w naszej świetlicy odbyła się wigilia wraz z wspólnym kolędowaniem,

- 30 grudnia odbyły się jasełka dla seniorów Dziennego Domu Pomocy Społecznej,

W grudniu wychowanki Świątlicy otrzymały wyróżnienie w konkursie "Szansa na Sukces" organizowanym przez Miejskie Gimnazjum nr 2 w Piekarach Śl.

14. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Zgodnie z obowiązującymi przepisami :

- po otrzymaniu wniosku wraz z niezbędnymi dokumentami osoby ubiegającej się o miejsce w domu pomocy społecznej organ gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby wydaje decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej (bez względu na to, czy w domu pomocy społecznej jest wolne miejsce i jak długi jest okres oczekiwania na to miejsce);
- gdy w domu pomocy społecznej jest wolne miejsce organ powiatu prowadzącego dom wydaje decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej;
- w przypadku niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc organ powiatu prowadzącego dom powiadamia osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W 2010r Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie umieścił 20 osób w domu pomocy społecznej, a oczekiwało na miejsce 18 osób.

Natomiast w 2011r Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie umieścił 11 osób w domu pomocy społecznej, a oczekujących na miejsce jest 18 osób.

Według stanu na grudzień 2010r liczba mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej w Piekarach Śląskich wynosiła 128 osób w tym 117 osób to mieszkańcy Piekar Śląskich, a w 2011r liczba mieszkańców w Domu Pomocy Społecznej w Piekarach Śląskich wynosiła 130 osób w tym 119 mieszkańców Piekar Śląskich

15. Prowadzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie . Decyzje kierującą do DDPS-u podejmuje Dyrektor MOPR. Pracownik socjalny na wniosek osoby zainteresowanej lub innych osób za jej zgodą przeprowadza wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania, ustalając sytuację bytowo-rodzinną osoby, a następnie w drodze decyzji administracyjnej określony zostaje czasookres przyznania miejsca oraz odpłatność za wyżywienie. Wysokość odpłatności uzależniona jest od dochodu osoby. Osoby o niskim dochodzie mają zapewnione posiłki bezpłatnie. Odpłatność za wyżywienie naliczana jest zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Piekary Śląskie Nr X/110/07 z dnia 21 czerwca 2007 roku. Dzienny Dom Pomocy Społecznej swoją działalnością obejmuje obszar Piekar Śląskich. Zapewnia pomoc osobom w wieku geriatrycznym, niepracującym osobom niepełnosprawnym oraz innym osobom mającym trudności w organizacji samodzielnej egzystencji. Do podstawowych form tej pomocy przede wszystkim należy zaspokajanie potrzeb towarzyskich i kulturalnych, organizowanie zajęć służących utrzymaniu sprawności psychofizycznej zgodnie z wiekiem, udostępnianiu urządzeń do utrzymania higieny osobistej. Pensjonariusze korzystają również z wyżywienia w formie śniadania i obiadu.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach 6:00 – 14:00. Podstawowym celem DDPS-u jest jak najdłuższe utrzymanie sprawności fizycznej i psychicznej przez Pensjonariuszy. Zakończenie wykonywania zawodu oraz fizjologicznie malejąca sprawność fizyczna dla wielu osób w wieku geriatrycznym jest przyczyną popadnięcia w bierność i stagnację. Przeszają oni uczestniczyć w życiu społecznym, nie podejmują działalności kulturalnej. Dla wielu z Pensjonariuszy, u których świadomość własnej niepełnosprawności szła w parze z poczuciem osamotnienia i odręczenia, pobyt w DDPS-ie jest szansą na prowadzenie satysfakcjonującego ich trybu życia (bez konieczności zmiany miejsca zamieszkania). Pomaga również w zaspokajaniu takich potrzeb jak potrzeba bezpieczeństwa, afiliacji oraz samorealizacji i szacunku. Dużą wagę przywiązuje się do poszanowania godności każdego z Uczestników oraz jego prawa do własnych opinii i sądów.

W Dziennym Domu Pomocy Społecznej organizowanych jest również szereg imprez okolicznościowych tj. różnego rodzaju „święta”, imieniny i urodziny Pensjonariuszy, zabawy taneczne. W razie konieczności odbywają się one również w godzinach popołudniowych. Z inicjatywy Pensjonariuszy powołano trzyosobowy zespół w celu udzielania pomocy osobom, które z przyczyn np. zdrowotnych nie mogły przyjść do DDPS-u. Pomoc ta polega na odwiedzaniu osób przebywających w szpitalu, robieniu zakupów, załatwianiu spraw urzędowych. Pensjonariusze w razie konieczności zawsze mogą liczyć na pomoc całego personelu, który aktywnie uczestniczy w codziennym funkcjonowaniu DDPS-u.

Dzienny Dom Pomocy Społecznej jest placówką nastawioną na pomoc. W sposób twórczy i kreatywny dąży do rozwiązywania bieżących problemów. Celem nadrzędnym funkcjonowania tej instytucji jest dobro Pensjonariuszy.

Do podstawowych form pomocy, które zapewnia DDPS, należy:

1. Zapewnienie Pensjonariuszom wszelkiej możliwej pomocy i wsparcie poprzez:

- zapewnienie wyżywienia dostosowanego do wieku i potrzeb z uwzględnieniem wymogów dietetycznych
- udostępnienie sprzętu (radio, telewizor, dvd), urządzeń do utrzymania higieny osobistej oraz prasy
- codzienny pomiar ciśnienia tętniczego
- pomoc w załatwianiu spraw osobistych np. uiszczanie rachunków, opłat, załatwianie wizyt lekarskich itp.,
- odwiedziny chorych w domu, w szpitalu, wspólnie z przedstawicielami Domu,
- szeroka współpraca z pracownikami socjalnymi i pielęgniarkami środowiskowymi w zapewnieniu osobom samotnym opieki w czasie choroby, w potrzebie, wsparcia socjalnego itp.

2. Zaspokojenie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez:

- organizowanie różnorodnych imprez mających cel zarówno rozrywkowy jak i integrujący (Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Seniora, Andrzejki, Mikołajki itp.),
- organizowanie Wigilii,
- organizacja całonocnych wycieczek autokarowych,
- spotkanie noworoczne połączone z kolędą duszpasterską,
- spotkania duszpasterskie z księdzem Bronisławem Gawronem,
- korzystanie z imprez w terenie.

3. W ramach integracji środowiska:

- zapraszanie na wszelkie imprezy i wycieczki ludzi starszych i samotnych okolicznej dzielnicy
- organizowanie w okresie letnim pikników na świeżym powietrzu

4. W ramach terapii zajęciowej:

- grupowe robotki ręczne, angażowanie osób nie mających zdolności manualnych np. do prucia czy zwijania włóczki, ale również do nauki szydełkowania
- wspólne modlitwy i śpiewy przy gitarze
- motywowanie do aktywnego uczestnictwa w działalności Domu, pomocy słabszym
- wspólne przygotowania do uroczystości czy Świąt tj. zdobienie pomieszczeń, ubieranie choinki, farbowanie jajek, wykonywanie pisanek itp.

5. Współdziałanie z Przedstawicielami Domu, którzy z własnej inicjatywy podjęli się działania:

- w ustalaniu potrzeb,
- w ustalaniu zajęć i planów działania,
- w tworzeniu rodzinnego klimatu i przyjaznych stosunków międzyludzkich,
- aktywizowaniu do czynnego udziału Pensjonariuszy w działalności tutejszego Domu.

Aktualnie z pobytu w Dziennym Domu Pomocy Społecznej korzysta 32 Pensjonariuszy. Są wśród nich osoby,

które korzystają wyłącznie z posiłków, aktualnie to 4 osoby, gdyż sytuacja zdrowotna nie pozwala im na osobiste korzystanie z placówki. Dom zapewnia dwa posiłki dziennie (śniadanie i obiad) Zarówno śniadanie jak i obiad są posiłkami dwudaniowymi. Średni koszt osobodnia w roku 2011 wyniósł ok. **7,97zł** tj.

Koszt osobodnia wyliczany jest na podstawie rozchodu środków żywności, który następnie jest dzielony przez sumę dni roboczych w danym miesiącu. Koszt jaki ponosi Pensjonariusz uzależniony jest od ilości dni jego obecności w Ośrodku.

Obecni Mieszkańcy naszego Domu to zgoła inni ludzie, o innej mentalności, niż np. 20 lat temu. Nie satysfakcjonuje ich tylko „przesiadanie w towarzystwie”, oczywiście jest to ważny dla Nich aspekt, jednak prócz towarzystwa pragną również zaspokajać swoją ciekawość dotyczącą nowinek ze świata. Są osoby, które uczęszczają na Uniwersytet Trzeciego Wieku, mają kontakt z komputerami, potrafią się poruszać po wirtualnym świecie, są chłonni wiedzy itp. Aby zaspokoić te oczekiwania, nasza placówka powinna dawać taką możliwość poprzez np. rozszerzenie wachlarza prenumerowanej prasy, zakup komputera, który byłby do dyspozycji Pensjonariuszy, czy też zapewnienie dostępu do ciekawych pozycji książkowych itp.

Reasumując, nasz Dom staje się bardziej otwarty na potrzeby swoich Mieszkańców, oraz bardziej dostępny dla osób mających trudności w codziennym funkcjonowaniu.

III ZADANIA ZLECONE GMINIE

1. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przysługują zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi specjalistyczne na rzecz naszych podopiecznych świadczyła Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa Anna Szopa z Katowic .

W roku 2011r. z usług tych korzystało 28 osób. Wydatki z tego tytułu wynosiły 113 553 zł na którą składało się 6309 świadczeń. Cena jednostkowa za godzinę wynosiła 18,00zł.

Ilość osób korzystających z usług specjalistycznych

Ilość osób 2010r	Ilość osób 2011r
Ogółem 33	Ogółem 28

Porównując ze sobą lata 2010 i 2011 stwierdza się, że nastąpił minimalny spadek ilości osób korzystających z powyższych świadczeń.

2. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych w obecnej formie obowiązuje od 1 maja 2004r.

W ustawie wymieniono trzy grupy świadczeń:

- zasiłek rodzinny z dodatkami,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenia opiekuńcze.

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim i cudzoziemcom:

a) do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w ustawie o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenia rodzinne przysługują wyżej wymienionym osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Prawo do świadczeń rodzinnych ustalane jest na wniosek osoby zainteresowanej.

Prawo do świadczeń rodzinnych, za wyjątkiem świadczeń opiekuńczych oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, uzależnione jest przede wszystkim od wysokości osiąganego przez rodzinę dochodu.

Okres zasiłkowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym, zatem w okresie od 1 stycznia do 31 października 2011 roku prawo do świadczeń rodzinnych ustalone było na podstawie dochodu z 2009 roku, natomiast od 1 listopada 2011 roku na podstawie dochodu z 2010 roku.

Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje jeżeli dochód w rodzinie w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 504,00 zł lub 583,00 zł – w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Warunkiem uzyskania prawa do poszczególnych dodatków do zasiłku rodzinnego jest uzyskanie prawa do samego zasiłku rodzinnego, tzn. nie ma możliwości wypłacenia samego dodatku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich począwszy od 1.09.2006r. jest jedynym organem wypłacającym świadczenia rodzinne.

Ilość wypłaconych świadczeń rodzinnych oraz wielkość wydatkowanej na ten cel kwoty w latach 2010 i 2011.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń		Wydatkowana kwota zł	
		2010	2011	2010	2011
1	2	3	4	5	6
1.	Zasiłek rodzinny	33639	30912	2837157	2608904
2.	Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:	14085	13267	1967941	1801536
2.1	Urodzenia dziecka	202	192	202000	192000
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	1456	1288	572071	504606
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	1811	1797	359070	318210
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	2569	2485	197000	189820
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	1839	1793	183900	179300
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1520	1376	79000	70720
2.7	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	4686	4336	374880	346880
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami – razem	47724	44179	4805098	4410440
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	16625	18394	2543625	2814282
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	1326	1706	684357	881071
6.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	568	551	568000	551000
7.	Ogółem	66243	64830	8601080	8656793

Środki na wypłatę świadczeń rodzinnych pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

Ogółem na terenie miasta ze świadczeń rodzinnych korzystało **2 610** rodzin.

W roku kalendarzowym 2011 na wypłatę świadczeń rodzinnych i opiekuńczych wydatkowano kwotę **8 656 793 zł.**

Tytułem nienależnie pobranych świadczeń wyegzekwowano kwotę **46397 zł.**

W **2011r.** wydano łącznie dla 153 osób decyzje dot. przyznania świadczeń opiekuńczych w formie świadczenia pielęgnacyjnego/ przyznające 1706 świadczeń na łączną kwotę 881071zł (średnia wys. 1 świadczenia wyniosła 516,45 zł).

Porównując powyższe dane z rokiem **2010** kiedy to na podstawie wydanych dla 135 osób decyzji przyznających 1326 świadczeń, na łączną kwotę 684357 zł (średnia wys. 1 świadczenia wyniosła 516,11 zł), stwierdzam, że w analizowanym okresie nastąpił wzrost liczby świadczeniobiorców świadczeń opiekuńczych. Bezpośredni wpływ na to zjawisko miało zniesienie kryterium dochodowego oraz rozszerzenie grupy osób uprawnionych.

Na podstawie niniejszej analizy, stwierdzono, że ze względu na kryterium dochodowe (obowiązujące w tej samej wysokości od 1 maja 2004 roku), stanowiące podstawę do ubiegania się o świadczenia rodzinne (odnotowuje się malejącą liczbę świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych).

3. Fundusz alimentacyjny.

Od 1 października 2008r. wprowadzono świadczenia z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, na mocy której przysługują osobą uprawnionym świadczenia z funduszu alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

- obywatelom polskim;
- cudzoziemcom:

a) (uchylony),

b) jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,

c) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich oraz zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w ustawie o cudzoziemcach,

d) przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują wyżej wymienionym osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeniowy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 725 zł.

Środki na wypłatę funduszu alimentacyjnego pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

W roku 2010 wydano 476 decyzje osobom uprawnionym oraz 217 decyzji dłużnikom alimentacyjnym. Liczba rodzin korzystających z tego rodzaju świadczenia wyniosła 294. Wypłacono łącznie 5386 świadczeń na kwotę 1608227 zł. Natomiast w roku 2011 wydano 626 decyzji osobom uprawnionym oraz 521 decyzji dłużnikom alimentacyjnym w sprawie zwrotu świadczeń wypłaconym osobom uprawnionym do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Liczba rodzin korzystających z tego rodzaju świadczenia wyniosła 324. Wypłacono łącznie 5846 świadczeń na kwotę 1910009 zł.

4. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne.

Osobie uprawnionej do świadczenia pielęgnacyjnego i zasiłku stałego przysługują świadczenia zdrowotne na zasadach określonych w ustawie o ubezpieczeniu zdrowotnym oraz ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Ilość osób i liczba składek na ubezpieczenie zdrowotne

RODZAJ ŚWIADCZENIA	2010			2011		
	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE	34	330	15257	38	513	1895
ZASIŁEK STAŁY	229	2292	72763	203	2014	64427
Razem:	263	2622	88020	241	2527	66322

Na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych na podstawie których obowiązku opłacania składek emerytalno-rentowych podlegają niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Ilość osób i liczba składek na ubezpieczenie społeczne

RODZAJ ŚWIADCZENIA	2010			2011		
	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem	Liczba osób	Liczba składek	Koszt ogółem
ŚWIADCZENIE PIELEGNACYJNE	119	1046	135846	127	1755	179599

Wnioski końcowe:

Liczba świadczeniobiorców świadczeń opiekuńczych wzrasta, ze względu na zlikwidowanie kryterium dochodowego wobec osób które ubiegają się o świadczenie pielęgnacyjne. W stosunku do roku 2010 liczba osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne zwiększyła się o prawie 20 %.

Tym samym wzrosły wydatki na te świadczenia, jak również na opłacanie składek emerytalno-rentowych za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

Liczba osób uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego pozostaje na podobnym poziomie w porównaniu z rokiem poprzednim, jednakże środki wydatkowane na pokrycie tychże świadczeń wzrosły o 20%, a spowodowane są zmianą wysokości zasądzonych świadczeń, niejednokrotnie w wysokości górnej granicy tego świadczenia, tj. 500 zł.

IV ZADANIA POWIATOWE

1. Opieka zastępcza – rodzinne i instytucjonalne formy opieki zastępczej

Dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej powiat zapewnia opiekę i wychowanie w pierwszej kolejności w rodzinie zastępczej. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju.

Dane dotyczące różnych form opieki zastępczej w latach 2010 – 2011.

Forma opieki zastępczej	Liczba dzieci		Liczba rodzin/ liczba instytucji		Koszty utrzymania dzieci		Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011
Rodziny zastępcze	134	130	89	93	910 066,00 zł	893 758,40 zł	565,96 zł	572,92 zł
W tym na terenie Piekar Śląskich	99	106	80	77	686 018,00 zł	699 759,00 zł	577,46zł	550,13zł
W tym pogotowie rodzinne	12	7	1	1	108 007,00 zł	58 219,77 zł	750,05zł	693,09zł
W tym poza Piekarami Śląskimi	23	17	8	15	116 041,00 zł	135 779,63 zł	420,44zł	665,59zł
Całodobowe placówki opiekuńczo wychowawcze	68	64	9	11	2 420 089,00 zł	2 628 477,66zł	2965,80zł	3.422,50zł
W tym na terenie Piekar Śląskich	40	44	1	1	1 469 760,00 zł	1 765 937,39zł	3.062,00zł	3.344,58zł
W tym poza Piekarami Śląskimi	28	20	8	10	950 329,00 zł	862 540,27zł	2828,36zł	3.593,92zł

W 2011 roku 194 dzieci – mieszkańców Piekar Śląskich zostało objętych różnymi formami opieki zastępczej.

Wyszczególnienie		2010	2011
liczba małoletnich umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo – wychowawczych w danym roku		18	21
	w tym w Domu Dziecka w Piekarach Śląskich	10	9
	w tym w placówkach poza Miastem Piekary Śląskie	8	12
Liczba małoletnich umieszczonych w rodzinach zastępczych w danym roku		16	15
	W tym w rodzinach zastępczych	10	13
	w tym w pogotowiu rodzinnym	6	2

W rodzinnych formach opieki zastępczej przebywało 130 dzieci, natomiast w instytucjonalnych 64.

Z tabeli wynika, że większa liczba dzieci (67%) wymagających umieszczenia poza rodziną biologiczną kierowana jest do rodzinnych form opieki zastępczej.

Jak wynika z porównania średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka przebywającego w różnych formach opieki zastępczej najkorzystniejszą zarówno dla dziecka jak i dla budżetu powiatu formą jest rodzina zastępcza, w której koszt utrzymania dziecka stanowi jedynie niecałe 17% kosztu poniesionego na dziecko w przypadku umieszczenia w placówce.

Liczba rodzin zastępczych od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie pomimo przybywających nowych rodzin zastępczych. Fakt ten spowodowany jest opuszczaniem przez pełnoletnich wychowanków rodzin

zastępczych, a co za tym idzie ustaniem z mocy prawa funkcji rodziny zastępczej. Dane dotyczące dzieci skierowanych do różnych form opieki w latach 2010 – 2011.

Jak wynika z powyższego zestawienia nieznacznie zmniejszeniu uległa liczba dzieci umieszczonych w danym roku kalendarzowym w rodzinnej opiece zastępczej, a zwiększyła się liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W 2011 roku w różnych formach opieki zastępczej umieszczono o 3 dzieci więcej w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wychowankowie różnych form opieki zastępczej

Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej "osobą usamodzielnianą", zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie - w formie rzeczowej.

Warunkiem uzyskania w/w pomocy jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia.

Zestawienie dotyczące pełnoletnich wychowanków z różnych form opieki zastępczej objętych procesem usamodzielnienia w latach 2010-2011.

Rodzaj świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek	
	2010	2011	2010	2011
Ogólna liczba osób objętych procesem usamodzielnienia	43	43	16	16
Świadczenie pieniężne na kontynuowanie nauki	38	33	14	12
Świadczenie w formie rzeczowej na zagospodarowanie	8	4	2	4
Świadczenie pieniężne na usamodzielnienie	10	1	4	2
Świadczenie w postaci przyznania pobytu w mieszkaniu chronionym	1	0	4	3

Tabela przedstawia dane dotyczące różnych form pomocy udzielanych pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki. W 2011 roku procesem usamodzielnienia zostało objętych 43 wychowanków z rodzin zastępczych oraz 16 wychowanków z placówek, z czego 15 z placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 1 z zakładu poprawczego.

Monitorując sytuację pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych i placówek można stwierdzić, że osoby te nie są w wystarczający sposób przygotowane do samodzielnego życia w społeczeństwie. Pełnoletni wychowankowie zwłaszcza opuszczający placówki często nie mają dokąd wrócić, nie posiadają swojego mieszkania i trudno jest odnaleźć im się w nowej, nieplacówkowej rzeczywistości.

W celu ułatwienia życiowego startu w/w wychowankom Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich utworzył w 2007 roku Mieszkanie Chronione.

Mieszkanie to powstało na podstawie programu: „Mieszkania Chronione – Wspólna Chata”, który został przyjęty do realizacji Uchwałą Rady Miasta. W/w program obejmuje tych wychowanków, którzy po osiągnięciu pełnoletności z różnych powodów nie mogą powrócić do rodziny biologicznej a także nie mają możliwości uzyskania zaraz po opuszczeniu placówki lub rodziny zastępczej docelowego mieszkania.

Zadaniem mieszkania chronionego jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu i bezdomności wśród wychowanków placówek i rodzin zastępczych, a także wyrównywanie szans w podjęciu dorosłego samodzielnego życia.

Pobyt w mieszkaniu chronionym ma pomagać jego mieszkańcom w zdobyciu umiejętności racjonalnego gospodarowania pieniędzmi oraz prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego, a także umożliwiać pozyskanie umiejętności wykorzystania wolnego czasu i kształtowania odpowiedzialności za swoje decyzje. Istotnym założeniem tego programu jest również zmniejszenie ryzyka niewłaściwego użytkowania docelowego lokalu mieszkalnego otrzymanego przez wychowanka po odejściu z mieszkania chronionego.

Mieszkanie przeznaczone jest maksymalnie dla 5 osób. Korzystanie z mieszkania chronionego jest odpłatne. Opłatę za pobyt w mieszkaniu stanowi wysokość 50% miesięcznego kosztu utrzymania mieszkania (czynsz, media i inne koszty) proporcjonalna do liczby osób zamieszkujących w mieszkaniu.

W 2011r. w w/w mieszkaniu przebywały 3 osoby.

Inne zadania realizowane przez Dział.

Działania podejmowane przez Dział w ramach realizowania „Strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Piekary Śląskie do roku 2015” i „Programu pomocy dziecku i rodzinie w Piekarach Śląskich na lata 2009 - 2015”

W ramach realizacji powyższych dokumentów Dział Opieki nad Dzieckiem i Rodziną podejmował w 2011r. następujące działania:

1. Propagując ideę rodzinnej opieki zastępczej, zorganizował w dniu 21.05.2011r. „Piknik rodzinny z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego”. W spotkaniu uczestniczyły piekarskie rodziny zastępcze oraz osoby zastanawiające się nad podjęciem tej decyzji.

2. Przygotował i prowadził akcję propagującą ideę rodzicielstwa zastępczego, mającą na celu pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze pod nazwą „Rodzina nie może być tylko ulotnym marzeniem”.

Akcja polegała na rozpowszechnianiu na terenie miasta Piekary Śląskie materiałów promujących rodzicielstwo zastępcze (plakaty, ulotki, kalendarzyki na 2011 rok oraz zakładki do książek) oraz przekazywaniu przez różnego rodzaju mass media (radio, lokalne gazety i biuletyny, strona internetowa Urzędu Miasta i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie) informacji dotyczących możliwości zostania rodziną zastępczą dla dzieci, które z różnych powodów nie mogą wychowywać się w swoich rodzinach biologicznych.

3. Pozyskał 22 kandydatów na rodziny zastępcze z czego 9 osób zostało ustanowionych rodzinami spokrewnionymi z dzieckiem, 3 zostały rodzinami niespokrewnionymi z dzieckiem, a 5 rodzin odbyło szkolenie warsztatowe prowadzone przez pracowników Działu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną MOPR w/m, oraz odbyli praktykę w Domu Dziecka w Piekarach Śląskich i w rodzinie zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.
4. Prowadził i nadzorował pobyt wychowanków w mieszkaniu chronionym.
W 2011r. w w/w mieszkaniu przebywały 3 osoby. Mieszkanie chronione przeznaczone jest dla pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze. Celem pobytu jest przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia.
5. Realizował program „Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych” z terenu miasta Piekary Śląskie. Program był realizowany w formie comiesięcznych spotkań dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych. Celem grupy wsparcia było wzajemne wspieranie się rodziców zastępczych, poszerzanie wiedzy i doskonalenie umiejętności wychowawczych oraz zintegrowanie środowiska rodzin zastępczych.
6. Realizował program „Rutynie i zniechęceni mówimy: NIE!” skierowany do rodzin zastępczych uczestniczących w grupie wsparcia. Celem tego programu było wsparcie rodzin zastępczych poprzez wzmocnienie ich motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz zwiększenie satysfakcji z powierzonej roli. W ramach programu rodziny uczestniczyły w wycieczce do DinoZatorlandu, biesiadowały przy ognisku w Świerklańcu oraz kolędowały na spotkaniu mikołajkowym.

7. Realizował program „Sówka – poszerz swoją wiedzę” skierowany do dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych. W ramach programu grupa dzieci z rodzin zastępczych, uczestniczyła w zajęciach edukacyjnych z matematyki, fizyki i chemii. Wszystkim uczestnikom programu udało się nadrobić zaległości edukacyjne i znacznie poprawić oceny z przedmiotów ścisłych.

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Tworzona przez blisko sześć lat ustawa to jeden z najbardziej oczekiwanych aktów prawnych. Jej głównym założeniem jest wsparcie dla rodzin będących w kryzysie w środowisku ich zamieszkania bez konieczności odrywania dzieci od rodziny. Najważniejszym rozwiązaniem systemowym zawartym w Ustawie jest nowy podział zadań pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego. Głównym zadaniem gminy ma być udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacji kryzysowej oraz pomoc w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym wychowywaniu dzieci. Ustawa proponuje dwie całkowicie nowe formy pomocy rodzinie na poziomie gminy: rodziny wspierające i asystenta rodziny.

Na poziomie powiatu pozostało zadanie organizowania pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Ustawa zmienia obowiązującą dotychczas klasyfikację rodzin zastępczych oraz poszerza katalog świadczeń im przysługujących. Obecnie funkcjonujące rodziny zastępcze spokrewnione w linii bocznej z dzieckiem stają się rodzinami niezawodowymi podobnie jak rodziny zastępcze prowadzone przez osoby niespokrewnione z dzieckiem. Z kolei rodziny niezawodowe spełniające określone warunki mogą się przekształcić w rodziny zawodowe a za sprawowaną opiekę otrzymywać stosowne wynagrodzenie. Ponadto pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych mogą pozostawać w tych rodzinach aż do ukończenia 25 roku życia. Rodzinom niezawodowym oraz rodzinom zawodowym przysługują wyższe niż dotychczas środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej. Dodatkowo starosta może przyznawać rodzinom zastępczym szereg świadczeń takich jak : dofinansowanie do wypoczynku dziecka, świadczenia na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka oraz świadczenia na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych a także świadczenia w postaci środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego oraz na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Rodziny zastępcze zawodowe otrzymały także prawo do czasowego niesprawowania opieki nad powierzonymi im dziećmi w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W czasie wypoczynku rodziny zastępczej starosta jest zobowiązany zapewnić opiekę dzieciom poprzez zatrudnienie rodziny pomocowej. Piecza zastępcza nad dzieckiem w postaci rodziny pomocowej powinna zostać również powierzona w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej każdego typu.

2. Punkt Interwencji Kryzysowej

Punkt Interwencji Kryzysowej (PIK) prowadzi szeroko rozumianą pracę socjalną, w szczególności poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin dotkniętych różnymi rodzajami kryzysów: problemami przemocy, zaburzonych relacji w rodzinie, uzależnień, współuzależnień i innych.

Ponadto pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej uczestniczą w pracach zespołu ds. pomocy dziecku i rodzinie, grupach roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz w pracach zespołów specjalistów powoływanych dla poszczególnych przypadków. Z klientami pracują metodami: indywidualną i grupową.

Szczegółowy zakres działań realizowanych w Punkcie Interwencji Kryzysowej:

- poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, socjalne, rodzinne, prawne – prawo rodzinne i opiekuńcze)
- wspieranie indywidualne i grupowe ofiar przemocy oraz osób uzależnionych i współuzależnionych
- rejestr „Niebieskich Kart” oraz interwencje w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (od 18.10.2011r. – zgodnie z nowymi przepisami dotyczącymi procedury: udział w pracach grup roboczych)
- prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy
- współpraca z instytucjami i organizacjami, działającymi w obszarze pomocy rodzinie
- pomoc osobom i rodzinom w sprawach urzędowych i sądowych (pomoc w pisaniu pozwów, pośrednictwo w kontaktach z prawnikiem, działania edukacyjne na temat zachowań w sądzie, zachowań w sytuacjach przemocy, współuzależnień i innych)
- rozmowy terapeutyczne w sytuacjach kryzysowych
- elementy terapii rodzin (mediacje w sytuacjach konfliktowych)
- realizacja programu „Mój Dom” dla rodziców z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych
- realizacja programu „Dobrze wiedzieć” dla osób, których bliscy nadużywają alkoholu, narkotyków, leków, gier hazardowych,
- opracowanie i realizacja programów dla dzieci i młodzieży: program „LUZ – lekcja udanej zmiany” w MSP nr 9 oraz program twórczego rozwoju w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 1 (w roku szkolnym 2010/2011 prowadzony był w tych placówkach program „Trening zastępowania agresji”).

Od 2011 roku w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej realizowany jest program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie. Program jest realizowany w siedzibie Klubu Integracji Społecznej MOPR przy ul. Wyszyńskiego 31 (środki finansowe na realizację programu pochodzą z dotacji rządowej w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).

W 2011 roku w Punkcie Interwencji Kryzysowej przyjęto 99 zgłoszeń osób w związku z problemem przemocy w rodzinie, w ramach procedury „Niebieskie Karty” (w roku 2010 było takich osób 91).

Pracownicy Punktu Interwencji Kryzysowej realizują również **pracę grupową z osobami doświadczającymi przemocy**. Od początku jej prowadzenia uczestniczyło w jej spotkaniach 61 osób.

Grupa ma charakter otwarty, W roku 2011 w spotkaniach grupy uczestniczyło 8 kobiet.

W 2011 roku spotkania grupy odbywały się jeden raz w tygodniu. Każde spotkanie składało się z dwóch części – edukacyjnej i tzw. wspierającej. W części edukacyjnej omawiany był zaplanowany temat dotyczący specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie (np. rodzaje przemocy, mity i stereotypy o przemocy, zachowania sprawców, ofiar i świadków przemocy, cykl przemocy, błędne koło przemocy, zachowania sprawców przemocy podczas interwencji policji, prawa osób doświadczających przemocy, możliwości uzyskania pomocy i wsparcia, zadania instytucji pomagających, zagadnienia prawne dotyczące zjawiska przemocy, procedura tzw. „Niebieskiej Karty”, itp.). W części drugiej spotkania omawiane były bieżące sytuacje uczestniczek grupy oraz pożądane i możliwe sposoby radzenia sobie w tych sytuacjach. Ta część spotkania charakteryzowała się dużą aktywnością uczestniczek.

W zakresie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz rodzin, w których występuje przemoc znajduje się również oferta pomocy dla osób stosujących przemoc: **program edukacyjno – korekcyjny dla sprawców przemocy w rodzinie**.

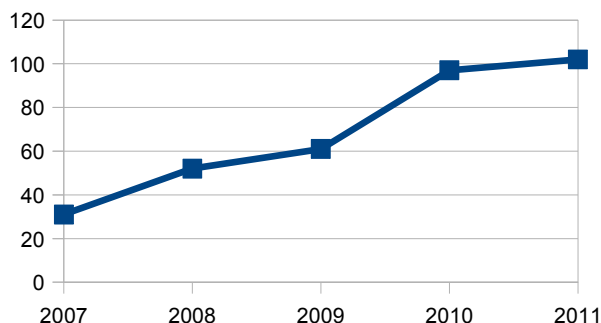
Na realizację tego programu w 2011 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, pozyskano specjalne dodatkowe środki z budżetu państwa, zagwarantowane w ramach Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W 2011 roku w programie korekcyjno - edukacyjnym uczestniczyło 28 osób, w tym 19 osób w warunkach ograniczenia wolności i 9 osób w warunkach wolnościowych (dla porównania: w 2007 roku – 15 osób, w 2008 – 20, w 2009 – 20, w 2010-20).

W trakcie programu realizowana była indywidualna praca z uczestnikami oraz praca w grupie. W czasie cotygodniowych spotkań prowadzono edukację w zakresie specyfiki zjawiska przemocy oraz nabywania umiejętności uzyskiwania kontroli nad własnym życiem, konstruktywnego sposobu (w miejsce agresywnego) rozwiązywania problemów, nazywania swoich emocji i ograniczania zachowań agresywnych. Ponadto dostarczano uczestnikom programu wiedzy na temat możliwości pomocy w sytuacjach nie radzenia sobie z zachowaniami przemocowymi oraz uświadamiano skutki prawne i moralne zachowań agresywnych.

Punkt Interwencji Kryzysowej prowadzi również **przypadki indywidualne** osób i rodzin, zgłaszane przez samych zainteresowanych lub pracowników socjalnych.

W roku 2011 odnotowano 102 przypadki indywidualne. Od kilku lat widoczna jest tendencja wzrostowa w tym zakresie, co przedstawia poniższy wykres.

Można wnioskować, iż zwiększa się więc zapotrzebowanie na pracę z rodziną, szczególnie – mediacje, terapie, poradnictwo prawne, pomoc w sprawach urzędowych. Przypadki indywidualne dotyczą różnych problemów rodzinnych – związanych z wychowywaniem dzieci, konfliktów małżeńskich, uzależnień, zaburzeń psychicznych, zadłużeń i innych.

Inne działania pracowników PIK w zakresie przemocy oraz pomocy dziecku i rodzinie:

- realizacja programu pomocy rodzinom z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi pod nazwą „Mój Dom”
- realizacja programu dla osób współuzależnionych pod nazwą „Dobrze wiedzieć”
- realizacja programów dla dzieci i młodzieży - „Trening zastępowania agresji”, „LUZ – lekcja udanej zmiany”, „Pomysłoteka”
- organizowanie zbiórki odzieży używanej i przekazywanie jej potrzebującym rodzinom.

W 2011 roku **programem „Mój Dom” objętych było 6 rodzin** (liczba osób w tych rodzinach: 23). W jego trakcie realizowano warsztaty: kulinarny, budżetowy, rozwoju dziecka i jego potrzeb, opiekuńczo – wychowawczy oraz rozwiązywania trudnych sytuacji. Łącznie w ramach programu odbyło się 95 spotkań.

W ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej w roku 2011 realizowany był **Program „Dobrze wiedzieć”**. Jest to program adresowany do osób, których bliskie osoby nadużywają substancji psychoaktywnych lub gier hazardowych. Zajęcia miały charakter spotkań indywidualnych. Tematyka spotkań realizowana była zgodnie z programem i obejmowała trzy zakresy tematyczne: podstawowe informacje o uzależnieniu, charakterystyka zmian zachodzących na skutek życia w bliskiej relacji z osobą uzależnioną, sposoby konstruktywnego radzenia sobie i korzystania z różnych form pomocy. Pierwsza edycja programu zrealizowana była w okresie od marca do czerwca 2010 roku w formie pracy grupowej. Zostało przeprowadzonych wówczas 10 spotkań, w których łącznie wzięło udział 5 osób.

Trening zastępowania agresji dla dzieci i młodzieży realizowany był w roku szkolnym 2010/2011 w dwóch szkołach: w MSP nr 9 oraz w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 1 (w roku szkolnym 2011/2012 w tych szkołach realizowane są programy: „LUZ – lekcja udanej zmiany” w MSP nr 9 oraz program twórczego rozwoju „Pomysłoteka” w ZSP nr 1). W ramach programu „LUZ” realizowane są zajęcia na temat rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży oraz trudności związanych z tym okresem i radzenia sobie z tymi trudnościami. W ramach programu „Pomysłoteka” prowadzone są zajęcia dotyczące osobistego rozwoju dzieci i młodzieży, w szczególności w zakresie twórczego rozwiązywania trudności związanych z funkcjonowaniem społecznym.

W ramach Punktu Interwencji Kryzysowej udziela się **pomocy psychologicznej** - zarówno w siedzibie Punktu, jak również, w szczególnych przypadkach, w miejscu zamieszkania osób korzystających z pomocy. Poniższa tabela przedstawia dane liczbowe dotyczące pomocy psychologicznej.

Konsultacje psychologiczne klientów Punktu Interwencji Kryzysowej

Kategorie problemowe	Liczba osób	Liczba konsultacji
Kryzysowa sytuacja (trudności wynikające z nagłej zmiany sytuacji życiowej)	83	217
Uzależnienie / współuzależnienie	74	242
Problemy wychowawcze	55	119
Przemoc	36	152
Inne	36	84
Ogółem	284	814

Należy zaznaczyć, że w ramach pomocy psychologicznej pracownicy PIK w 2011 roku wprowadzili nową formę pomocy - pracę systemową z rodziną. Z takiej formy skorzystały 4 rodziny (12 członków tych rodzin objęto pomocą, odbyło się 26 spotkań z rodzinami).

Praca systemowa z rodziną to praca ze wszystkimi członkami rodziny, którzy przy pomocy prowadzącego pracują nad zmianami, możliwymi w danym momencie. Zaangażowanie i współpraca całej rodziny daje większe szanse na trwałość osiągniętych zmian.

Uwagi końcowe:

W 2011 roku pracownicy PIK:

- Opracowali dwa kolejne programy dla dzieci i młodzieży: „LUZ – lekcja udanej zmiany” oraz program rozwoju twórczego pod nazwą „Pomysłoteka”. Przy współpracy z pedagogami szkolnymi i nauczycielami rozpoczęli realizację tych programów w MSP nr 9 oraz w ZSP nr 1. Zajęcia w ramach programu są kontynuowane.
- Realizowali w dalszym ciągu program „Mój Dom” dla rodziców z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi w formule zbliżonej do asysty rodzinnej (zajęcia realizowane w miejscu zamieszkania uczestników programu, wybrane zajęcia – w siedzibie PIK).
- Brali udział przy organizowaniu konferencji „Przemoc w rodzinie” z cyklu „Jak pomagać nie upokarzając?”, która odbyła się w sali Sejmu Śląskiego w dniu 22.11.2011r.
- Opracowali ulotki o formach pomocy realizowanych w Punkcie Interwencji Kryzysowej oraz ulotki i plakaty dotyczące programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

- Współpracowali z Działem Pomocy Środowiskowej przy opracowaniu i realizacji programu psycho – edukacyjnego dla osób ze schizofrenią pod nazwą „Nie jesteś sam”.

Ponadto:

- w 2011 roku, realizując zapisy „Lokalnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich na lata 2009-2015”, wydłużono czas pracy Punktu Interwencji Kryzysowej - dwa razy w tygodniu: poniedziałek i środa – do godz. 18.00.

- w związku ze zmianami w przepisach dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmianami dotyczącymi procedury „Niebieskie Karty” pracownicy PIK zapewniają obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Piekarach Śląskich.

Zespół interdyscyplinarny został powołany stosownym zarządzeniem Prezydenta Miasta, po uprzednim określeniu przez Radę Miasta, stosowną uchwałą, zasad powoływania i funkcjonowania Zespołu. W ramach Zespołu interdyscyplinarnego działają grupy robocze, których zadaniem jest realizacja pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Od 18.10.2011r., tj. od czasu funkcjonowania nowych przepisów do końca 2011r. zarejestrowano 15 zgłoszeń w ramach procedury, tym samym powołano 15 grup roboczych.

3. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Zespół Pomocy Osobom Niepełnosprawnym realizuje zadanie z zakresu rehabilitacji społecznej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w niżej wymienionym zakresie:

5. dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym,
6. dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
7. dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
8. dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki (wnioski składane przez organizacje pozarządowe),
9. dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (zgodnie z umową nr 1/WTZ/06).

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w niżej wymienionym zakresie:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji,
- finansowanie kosztów szkolenia, przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych,
- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, zaciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego,
- zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób na nich zatrudnionych oraz z rozpoznaniem przez służby medyczne tych potrzeb,
- zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych.

Z uwagi na fakt, iż ilość środków finansowych przyznawanych przez PFRON była ograniczona w 2011r. w zakresie rehabilitacji społecznej zrealizowano następujące zadania:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny oraz przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej (zgodnie z umową nr 1/WTZ/06)

w zakresie rehabilitacji zawodowej zrealizowano niżej wymienione zadania:

- przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Ogólne kryteria dofinansowywania zadań z zakresu rehabilitacji społecznej

Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym

Turnus rehabilitacyjny oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników.

O dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego mogą ubiegać się osoby posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz jeżeli ich przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,

65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku przekroczenia powyższych kwot, kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony.

Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo równoważnym oraz osobie niepełnosprawnej w wieku do 16 lat może być przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym jej opiekuna, pod warunkiem, że:

- w części wniosku wypełnianej przez lekarza, uzasadni on konieczność pobytu opiekuna;
- opiekun:
 - a) nie będzie pełnił funkcji członka kadry na tym turnusie,
 - b) nie jest osobą niepełnosprawną wymagającą opieki innej osoby,
 - c) ukończył 18 lat lub
 - d) ukończył 16 lat i jest wspólnie zamieszkującym członkiem rodziny osoby niepełnosprawnej.

Wysokość dofinansowania wynosi:

- 27% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dla osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia jak również w wieku 16 - 24 lat uczącej się i niepracującej, bez względu na stopień niepełnosprawności,
- 25% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności,
- 23% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej z lekkim stopniem niepełnosprawności,
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla opiekuna osoby niepełnosprawnej,
- 18% przeciętnego wynagrodzenia dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej, niezależnie od posiadanego stopnia niepełnosprawności.

Przeciętne wynagrodzenie ogłaszane jest kwartalnie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i oznacza przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

W przypadku uzyskania dofinansowania wnioskodawca przekazuje do MOPR informację o wyborze turnusu ze wskazaniem ośrodka i organizatora turnusu. Wybrany ośrodek jak i organizator musi posiadać odpowiednio wpis do rejestru ośrodków i organizatorów. Jak również ośrodek, w którym będzie odbywał się turnus jak i organizator musi być uprawniony do przyjmowania osób niepełnosprawnych zgodnie z określonymi w orzeczeniu lub we wniosku lekarskim dysfunkcjami lub schorzeniami.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego (są nimi np.: protezy, kule, wózki i inne)

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym (są nimi np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki i pieluchomajtki, itp.)

O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i sprzęt pomocniczy mogą ubiegać się osoby posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz jeżeli ich przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych, podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:

50% przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym,

65% przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej.

W przypadku ubiegania się o dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze do wniosku należy dołączyć: kserokopię aktualnego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności oraz w przypadku gdy wnioskodawca dokona zakupu danego sprzętu

- fakturę określającą kwotę opłaconą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz kwotę udziału własnego, jak również kopię zrealizowanego zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze potwierdzoną za zgodność przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie.

W przypadku gdy wnioskodawca nie dysponuje określonymi środkami finansowymi ma możliwość przedłożyć ofertę określającą cenę nabycia z wyodrębnioną kwotą opłaconą w ramach ubezpieczenia zdrowotnego oraz kwotą udziału własnego oraz kopię zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. W tej sytuacji wnioskodawca dokonuje zakupu sprzętu po uzyskaniu dofinansowania z PFRON.

W przypadku zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności oraz jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu.

Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienie występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji.

O dofinansowanie ze środków PFRON, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, które mają trudności w poruszaniu się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Więc dofinansowanie może dotyczyć:

- w przypadku barier technicznych takich sprzętów jak:
 - podnośnik wannowy, transportowo – kąpielowy,
 - łóżko rehabilitacyjne,
 - krzesło toaletowe,
- w przypadku barier w komunikowaniu się takich sprzętów jak:
 - sprzęt komputerowy,
 - radiomagnetofon
 - telefon komórkowy lub bezprzewodowy z oprzyrządowaniem,
 - maszyna do pisania językiem Breill,a.

Natomiast osoba niepełnosprawna , która ma problemy w poruszaniu się może wystąpić o likwidację barier architektonicznych, czyli dostosowanie mieszkania w tym łazienki do potrzeb osób niepełnosprawnych, czy budowę podjazdu.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

Dane, dotyczące szczegółowej realizacji zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w 2011 roku zostały przedstawione poniżej.

BARIERY W KOMUNIKOWANIU SIĘ , TECHNICZNE I ARCHITEKTONICZNE 2011r.

W 2011r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 32 wnioski na kwotę 53.358,00 zł. W tym dla dzieci dofinansowano 6 wniosków na kwotę 9.155,00 zł, a dla dorosłych 26 wniosków na kwotę 44.203,00 zł (18 osób ze stopniem znacznym i 8 osób ze stopniem umiarkowanym).

PORÓWNANIE DOFINANSOWANIA DO LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ W LATACH 2010 – 2011

W 2010r. w ramach ww. zadania dofinansowano 22 wnioski (dorośli - 17 wniosków oraz dzieci – 5 wniosków), natomiast w roku 2011 dofinansowano 32 wnioski (dorośli - 26 wniosków oraz dzieci – 6 wniosków).

W 2010r. na likwidację barier architektonicznych zostało złożonych 35 wniosków, z czego dofinansowano 8 wniosków. W 2011r. zostało złożonych 34 wnioski, z czego dofinansowano 6 wniosków.

W ramach zadania dofinansowanie do likwidacji barier technicznych w 2010r. zostało złożonych 9 wniosków, z czego dofinansowano 4 wnioski. Natomiast w 2011r. zostało złożonych 13 wniosków, z czego dofinansowano 8 wniosków.

W ramach zadania dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się w 2010r. zostało złożonych 91 wniosków, z czego dofinansowano 10 wniosków. Natomiast w 2011r. zostało złożonych 81 wniosków, z czego dofinansowano 18 wniosków.

W 2011r. złożono 34 wnioski na dofinansowanie zadania w zakresie likwidacji barier architektonicznych.

Kwota potrzebna do sfinansowania w całości zadania wynosiła 170.000,00 zł.

W 2011r. zrealizowano 6 wniosków na kwotę 27.450,31 zł, natomiast nie zrealizowano 28 wniosków na kwotę 142.549,69 zł.

W 2011r. złożono 13 wniosków na dofinansowanie zadania w zakresie likwidacji barier technicznych.

Kwota potrzebna do sfinansowania w całości zadania wynosiła 31.858,00 zł.

W 2011r. zrealizowano 8 wniosków na kwotę 12.209,20 zł, natomiast nie zrealizowano 5 wniosków na kwotę 19.648,80 zł.

W 2011r. złożono 81 wniosków na dofinansowanie zadania w zakresie likwidacji barier w komunikowaniu się.

Kwota potrzebna do sfinansowania w całości zadania wynosiła 98.750,00 zł.

W 2011r. zrealizowano 18 wniosków na kwotę 13.699,30 zł, natomiast nie zrealizowano 63 wniosków na kwotę 85.050,70 zł.

ZAOPATRZENIE W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

W 2011r. w ramach powyższego zadania dofinansowano 201 wniosków na kwotę 156.828,00 zł. W tym dla dzieci dofinansowano 25 wniosków na kwotę 29.553,00 zł, a dla dorosłych 176 wniosków na kwotę 127.275,00 zł (92 osoby ze stopniem znacznym, 40 osób ze stopniem umiarkowanym, 44 osoby ze stopniem lekkim)

PORÓWNANIE DOFINANSOWANIA DO ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE ORAZ ŚRODKI POMOCNICZE W LATACH 2010 – 2011

W 2010r. na powyższe zadanie zostało złożonych 216 wniosków, a dofinansowano 56 wniosków (dorośli - 48 wniosków oraz dzieci – 8 wniosków).

Natomiast w roku 2011 zostało złożonych 237 wniosków, a dofinansowano 201 wniosków (dorośli - 176 wniosków oraz dzieci – 25 wniosków).

Kwota potrzebna do sfinansowania w całości zadania w 2011r. wynosiła 239.809,00 zł.

W 2011r. zrealizowano 201 wniosków na kwotę 156.827,79 zł, natomiast nie zrealizowano 36 wniosków na kwotę 82.981,21 zł.

INFORMACJA O WYSOKOŚCI PRYZNANYCH ŚRODKÓW Z PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH DLA MIASTA PIEKARY ŚLĄSKIE W LATACH 2010 – 2011

	2010	2011
Ogółem przyznano	1.314.164,00 zł	1.300.909,00 zł
Rehabilitacja zawodowa (kwota przydzielona uchwałą Rady Miasta Piekary Śląskie)	84.771,00 zł	55.000,00 zł
Rehabilitacja społeczna (kwota przydzielona uchwałą Rady Miasta Piekary Śląskie)	1.229.393,00 zł	1.245.909,00 zł
w tym WTZ	1.035.720,00 zł	1.035.720,00 zł
Rehabilitacja społeczna z wyłączeniem WTZ	193.673,00 zł	210.189,00 zł

Wnioski końcowe

Z powodu znacznego niedoboru środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji osób Niepełnosprawnych w roku 2011 nie zrealizowano następujących zadań:

- dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym oraz
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

W roku 2011 dofinansowano ok. 85 % spośród złożonych wniosków na zadanie przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

W roku 2011 w porównaniu do 2010r. nastąpił wzrost liczby dofinansowań z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się i barier technicznych, natomiast odnotowano spadek dofinansowań w zakresie likwidacji barier architektonicznych.

V BIURO FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich od kwietnia 2008 roku (od 14.04.2008) realizuje projekt systemowy pt.: „Przywrócić wartości – projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany jest w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej”, Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji”, Poddziałania 7.1.1 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Uczestnikami projektu w 2011r były osoby zamieszkujące w Piekarach Śląskich, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata).

W ramach projektu objęliśmy wsparciem 63 osoby (czyli o 9 więcej niż założono we wniosku o dofinansowanie), w tym 39 uczestników zostało objętych wsparciem w ramach kontraktów socjalnych, a 24 uczestników zostało objętych wsparciem w ramach Programu Aktywności Lokalnej realizowanego na terenie Brzezin Śląskich.

Z tej liczby osób 58 uczestników ukończyło projekt, tj. ukończyło wszystkie indywidualnie określone działania, co stanowi 92% wszystkich uczestników. Należy jednak podkreślić iż liczba osób które ukończą projekt po zrealizowaniu wszystkich działań w ramach zawartych z nimi umów oraz porozumień została określona na poziomie 45 osób. W związku z powyższym należy przyjąć, iż liczba osób która ukończyła pozytywnie projekt jest o 29 pkt. procentowych większa niż zakładano na etapie składania wniosku o dofinansowanie. Osoby które nie ukończyły projektu rezygnowały z udziału ze względów osobistych, m.in. z powodu konieczności zapewnienia opieki nad członkami rodziny lub za względu na potrzebę podjęcia pracy dorywczej z powodu trudnej sytuacji materialnej.

Uczestników projektu w 2011r. można podzielić na 3 grupy:

- osoby bezrobotne,
- młodzież w wieku od 15 do 25 roku życia pochodząca ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, oraz
- osoby bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, a więc grupy szczególnego ryzyka marginalizacji na rynku pracy oraz grupy dotychczas wspierane w niewielkim stopniu w ramach projektu.

Uczestnikami projektu w 2010r były osoby zamieszkujące w Piekarach Śląskich, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, w wieku aktywności zawodowej (15-64 lata).

W ramach projektu objęliśmy wsparciem 61 osób (liczba uczestników wg wniosku o dofinansowanie - 60 osób), których można było podzielić na 3 grupy:

- osoby niepełnosprawne,
- młodzież wychowującą się w rodzinach zastępczych, oraz
- osoby mające problemy wychowawczo – opiekuńcze.

W roku 2010 - 50 uczestników ukończyło projekt, tj. ukończyli wszystkie indywidualnie określone działania ujęte w kontrakcie socjalnym lub umowie, co stanowi 111% wskaźnika określonego we wniosku o dofinansowanie projektu

Celem ogólnym projektu była aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zamieszkujących na terenie Piekary Śl.

Na rok 2011 zostały również określone cele szczegółowe:

- poprawa funkcjonowania w rodzinie, grupie, społeczeństwie
- podniesienie samooceny
- zbudowanie motywacji do zmiany osobistej
- podniesienie umiejętności i kompetencji uczestników projektu.

Aby osiągnąć w/w cele dla uczestników zostały zorganizowane następujące rodzaje wsparcia dostosowane do potrzeb poszczególnych uczestników:

- asysta rodzinna dla osób mających problemy opiekuńczo – wychowawcze i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w ramach której uczestnicy projektu mogli liczyć na pomoc asystenta rodzinnego w szczególności przy rozwiązaniu podstawowych problemów socjalnych, psychologicznych w rodzinie jak również wychowawczych z dziećmi. Praca ta metoda została rozpoczęta w roku 2010.

- treningi kompetencji i umiejętności społecznych, w ramach których odbywały się m.in. zajęcia dotyczące autoprezentacji, budowania poczucia własnej wartości i rozwiązywania konfliktów.

- spotkania ze specjalistami, w tym spotkania z radcą prawnym, doradcą zawodowym, psychologiem. Zostały zorganizowane również spotkania ze specjalistą w zakresie kreowania wizerunku dla pań chcących poprawić swój wizerunek pod okiem profesjonalisty, który podpowiadał co jest szczególnie ważne i na co trzeba zwrócić uwagę podczas rozmowy kwalifikacyjnej,

- w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym zorganizowano kurs podstawowej obsługi komputera dla 9 osób oraz kurs prawa jazdy kat B dla 5 osób,

- zajęcia w ramach kształcenia ustawicznego mające na celu przygotowanie do zawodu, w tym kurs opieki osób starszych i niepełnosprawnych dla 1 osoby, kurs stylizacji paznokci dla 2 osób, kurs wizażystki – stylistki dla 2 osób oraz kurs tatuażu dla 1 uczestnika projektu.

Dla młodzieży uczącej w ramach usług wspierających aktywizację edukację zorganizowane zostały zajęcia w formie korepetycji z matematyki i języka angielskiego.

Na wszystkich zajęciach uczestnicy mieli zapewniony poczęstunek, materiały szkoleniowe, a także finansowane dla nich były koszty dojazdu na zajęcia jak również zapewnialiśmy opiekę nad dziećmi w czasie trwania zajęć.

W ramach projektu zorganizowane zostały także:

- 3 wycieczki dla uczestników i ich rodzin w tym: 2 wycieczki do parku Miniatur w Inwałdzie oraz wycieczka do Kopalni Soli w Wieliczce.
- 4 spotkania edukacyjne w tym m.in. na temat: uzależnień, hobby w życiu każdego człowieka oraz o zobowiązaniach wynikających z zaciąganiem kredytów),
- 2 spotkania informacyjne, na których były prezentowane dotychczasowe osiągnięcia projektu tj. od 2008r., ale także wszystkie planowane działania. Spotkania te były również momentem kiedy osoby prowadzące projekt mogły bezpośrednio rozmawiać z uczestnikami nt. ich oceny projektu, wysłuchać ich uwag dot. realizowanego projektu, które są niezwykle cenne podczas przygotowywania kolejnych projektów.

Ponadto w roku 2011 na terenie Brzezin Śląskich realizowano Program Aktywności Lokalnej „Chcieć znaczy móc – razem zmieniamy dzielnice” skierowany do mieszkańców tej części miasta. Program był realizowany przez pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piekarach Śląskich w tym przez animatora lokalnego. Uczestnicy Programu poza wyżej wymienionym wsparciem mogli uczestniczyć w spotkaniach grupy samopomocowej dla młodzieży mającej na celu promowanie pozytywnych postaw oraz przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.

Z obserwacji pracowników socjalnych pracujących na terenie Brzezin Śląskich wynika, że podjęte działania wpłynęły na wzrost zaangażowania mieszkańców Brzezin Śl. w podejmowaniu działań istotnych dla społeczności lokalnej. Świadczy o tym również wzrastająca frekwencja na spotkaniach organizowanych w ramach programu. Poprzez udział w zajęciach i prowadzoną pracę socjalną oraz wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów nawiązane zostały pozytywne relacje między mieszkańcami dzielnicy. Indywidualne spotkania ze specjalistami oraz inne formy wsparcia umożliwiły rozwiązywanie osobistych problemów uczestników oraz wpłynęły na podniesienie ich poczucia własnej wartości oraz kompetencji społecznych, mogących wpłynąć na poprawę jakości życia we własnym środowisku.

W roku 2010 dla uczestników zostały zorganizowane następujące rodzaje wsparcia:

- asysta rodzinna dla osób mających problemy opiekuńczo – wychowawcze i w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- treningi kompetencji i umiejętności społecznych,
- oraz spotkania ze specjalistami, w tym spotkania z radcą prawnym, doradcą zawodowym, ze specjalistą w zakresie wizerunku.

Ponadto dla osób niepełnosprawnych został zorganizowany kurs obsługi komputera ze szczególnym uwzględnieniem obsługi programów dla osób niewidomych i niedowidzących oraz zorganizowane zostały

warsztaty terapii przez ruch, w formie ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo, które były skoncentrowane na rozwijaniu m.in. świadomości ciała i ruchu, wycuciu ciężaru ciała i przestrzeni.

W ramach projektu zorganizowane zostały także:

- 4 wycieczki dla uczestników i ich rodzin w tym: 2 wycieczki do Leśnego Parku Niespodzianek w Ustroniu, wycieczka do Uzdrowiska w Goczałkowicach Zdroju, wycieczka do Kopalni Soli w Wieliczce.
- 11 spotkań edukacyjnych w tym m.in. o tematyce: zdrowy styl życia, osoba niepełnosprawna w społeczeństwie, rola rodziny w życiu społecznym, w tym planowanie rodziny, komunikacja interpersonalna
- 2 spotkania informacyjne, na których były prezentowane dotychczasowe osiągnięcia projektu tj. od 2008r., ale także wszystkie planowane działania. Spotkania te były również momentem kiedy osoby prowadzące projekt mogły bezpośrednio rozmawiać z uczestnikami nt. ich oceny projektu, wysłuchać ich uwag dot. realizowanego projektu.

Ponadto w 2010 roku udało się dostosować pomieszczenia Klubu Integracji Społecznej MOPR znajdującego się przy ul. Wyszyńskiego 31 w którym odbywały się następnie zajęcia, spotkania oraz warsztaty co znacznie obniżyło koszty udzielanego wsparcia.

Projekt realizowany jest na podstawie składanych Wniosków o dofinansowanie projektu, natomiast podstawą przyznanych środków jest alokacja dokonana przez Zarząd Województwa Śląskiego (Załączniki finansowe do Uchwały nr 2630/416/III/2010 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 07.10. 2010r.).

W roku 2011 na realizację projektu wydatkowano:

- 487.901,89 zł środków stanowiących dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżet państwa,
- 57.239,89 zł środków stanowiących wkład własny pochodzący z budżetu miasta

W roku 201 na realizację projektu wydatkowano:

- 508.417,84 zł środków stanowiących dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżet państwa,
- 59.646,79 zł środków stanowiących wkład własny pochodzący z budżetu miasta

Podsumowanie

Realizacja Programu Aktywności Lokalnej „Chcieć to móc – razem zmieniamy dzielnicę” roku rozpoczęła proces zmian w społeczności lokalnej Brzezin Śl. W przypadku osób zagrożonych marginalizacją, mających niskie kompetencje społeczne i zawodowe, które utrudniają im znalezienie pracy i zdobycie źródła utrzymania, praca socjalna powinna być wspierana działaniami aktywizującymi wszystkie osoby zamieszkujące w tym środowisku. Istnieje zatem potrzeba objęcia bezpośrednimi formami działań aktywizujących społecznie i zawodowo nowych grup osób zamieszkujących w Brzezinach Śląskich, w związku z powyższym planuje się kontynuację działań w latach 2012 – 2013. W trakcie realizacji PAL zauważono stopniowy wzrost aktywności i integracji członków społeczności lokalnej. Przed rozpoczęciem realizacji Programu mieszkańcy nie wykazywali chęci zaangażowania się w inicjatywy społeczne w swoim otoczeniu. Natomiast dzięki realizacji Programu zainteresowanie sprawami miejsca ich zamieszkania wzrastało, jak również udział mieszkańców w różnego rodzaju spotkaniach cieszył się coraz większym powodzeniem.

W roku 2011 realizowana była 4 edycja projektu "Przywrócić wartości - projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich", w ramach którego wsparciem zostało objętych łącznie 321 osób. Dotychczasowe doświadczenie pozwala sądzić, iż istnieje potrzeba realizacji takich projektów i w związku z tym, planuje się kontynuację projektu „Przywrócić wartości – projekt Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców Piekar Śląskich” w kolejnych latach. Także oceny pracowników socjalnych oraz pozytywne opinie uczestników na temat efektów udziału w projekcie, jak również ocena stopnia zadowolenia z udziału w nim oraz jakości świadczonych usług, pozwalają wyciągnąć wniosek, że działania podejmowane w projekcie przyczyniają się do realizacji celów projektu i wprowadzają realne zmiany w życiu mieszkańców Piekar Śląskich.

VI KADRA POMOCY SPOŁECZNEJ I SZKOLENIA

Na koniec 2011r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie zatrudnionych było 113 pracowników, z tego pracę socjalną bezpośrednio w środowisku świadczyło 32 pracowników socjalnych.

W 2011r. doświadczenie zawodowe na stażu zdobywało 7 osób, z tego po odbyciu stażu 5 osób zostało zatrudnionych w tutejszym Ośrodku na czas określony.

Prawidłowa i sprawna realizacja zadań nałożonych na MOPR, a także ciągłe zmiany w przepisach prawa, wymagają systematycznego doszkalania pracowników. W związku z powyższym, w 2011r. w różnego typu szkoleniach uczestniczyło 70 pracowników. Ogólny koszt poniesiony na szkolenia w 2011r. to kwota 24.169,- PLN. Na 96 odbytych szkoleń, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach zorganizował 50 bezpłatnych szkoleń.

Zakres szkoleń obejmował w szczególności następujące obszary działalności:

- finanse publiczne,
- kontrola zarządcza
- prawo zamówień publicznych,
- postępowanie administracyjne,
- prawo pracy,
- postępowanie egzekucyjne,
- pomoc społeczną,
- świadczenia rodzinne,
- treningi psychologiczne,
- odpowiedzialność materialną i dyscyplinarną funkcjonariuszy publicznych,
- fundusze europejskie,
- zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,

- zarządzanie instytucją pomocy społecznej,
- zmiany w systemie pomocy dziecku i rodzinie (nowa ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej).